Perşembe
2
1. Kânun 1937
YIL : 21 - 3
Sayı: 7147 - 1237

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun, İstanbul
Telef. 21413 (Yazı), 24370 (İdare)

Bugün 12 sayfa
Sayısı heryerde
100 para

Fransa'ya Nota Veriyoruz

Atatürk Hatay hakkında diyor ki

Hatay Türklüğünün yüksek azim ve enerjisile Yeni rejim başlamıştır

Başka türlü olamazdı ve bundan sonra da olamaz

Buna Türkiye Cumhuriyetinin ve Türk Milletinin olduğu kadar Fransa hükûmetinin ve milletinin de şeref ve haysiyeti müsait değildir

Ankara, 1 (Telefonla) — Yeni Hatay rejiminin meriyete girmesi münasebetile Hatay ve Türkiyenin her tarafından Cumhurreisimiz Atatürk'e sayısız minnet ve şükran telgrafları gelmektedir. Büyük Şef bu hususta ihtisaslarının Falih Rıfkı Atay vasıtasile bu sabahki Ulusta nakledilmesine müsaade buyurmuşlardır.

Milletler Cemiyeti konseyinin kararına göre 29 Sonteşrin 937 günü Hatayda yeni rejimin meriyete girdiği ilân edilecekti. Atatürk bu mevzuda:

"Bu, olmuştur." buyurmuşlardır.

Falih Rıfkı Atay'ın ilân keyfiyeti bir program altında Suriye fevkalâde komiseri tarafından yapılacağı, bu münasebetle Hatay yeni rejiminin teessüsünde Türk — Fransız elbirliğinin tezahür edeceği, Hataylıların bugünü serbestçe tesidine imkân verileceği ve Hataydaki Fransız delegesinin Hataylıların Milletler Cemiyetinde kazanmış olduğu hakların mümessili vazifesini yapacağı beklenirken bunların olmadığı haberlerini arzetmesi üzerine Atatürk demişlerdir ki:

"Bunlara dair henüz teferrüatlı malûmat almadım. Eğer Suriye fevkalâde komiseri B. Dö Martel Sancağa gelerek, Hataylıların müstakil rejime kavuştuklarını bizzat ilân etmedi ise ve bu münasebetle

(Sonu Sa. 4 Sü 5)

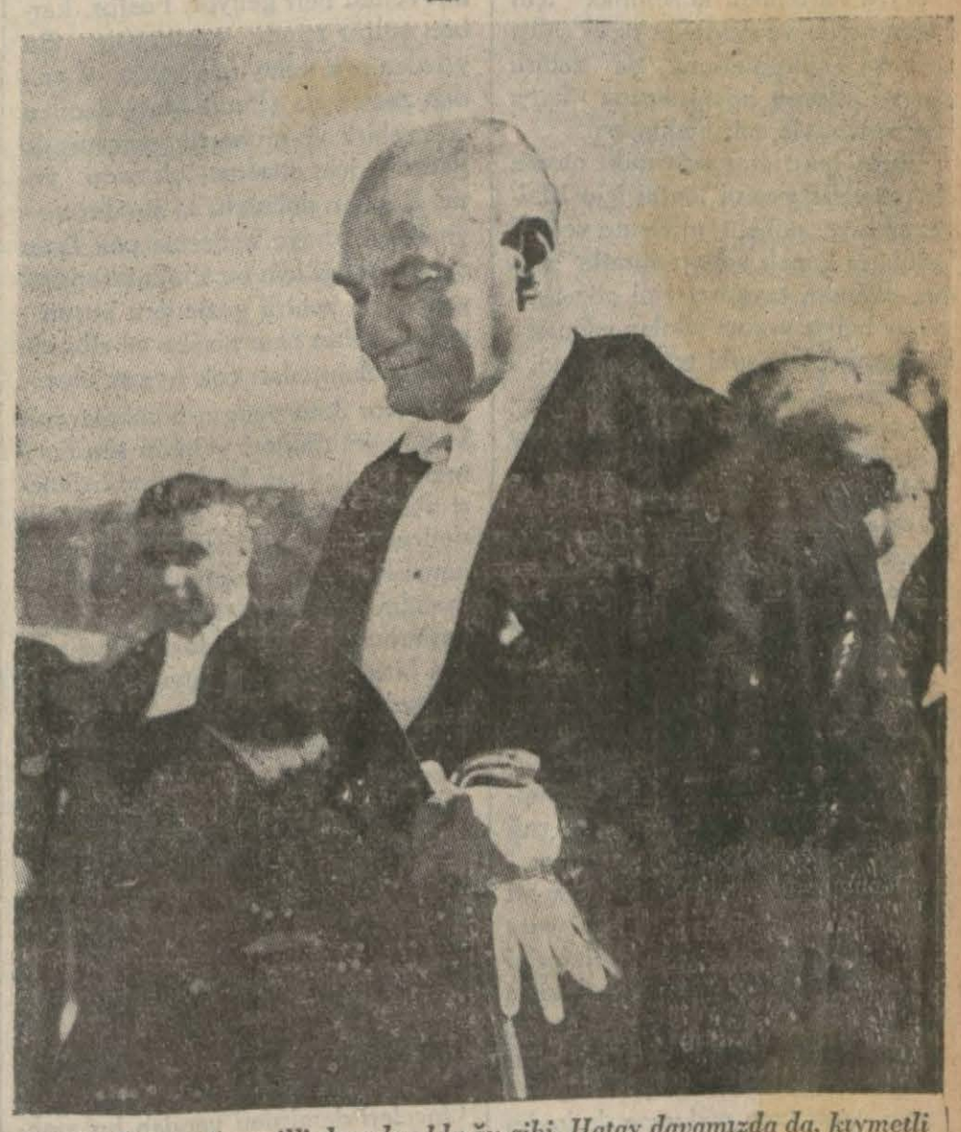

Büyük Önder, her millî davada olduğu gibi, Hatay davamızda da, kıymetli sözlerile bizi tenvir ettiler

Yeni bir Turan birliği siyaseti mi?

Japonya orta Asyada hilâfet kuracak mış

Orta Asyadaki Türkleri kendine kazanmak istiyor

Bir Profesör diyor ki:

Bir Rus - Japon harbi muhakkak olacak

Varşova, 1 (Hususî) — Buraya gelen bir Japon erkânıharbi Japonların müstakbel plânları hakkında çok mühim ifşaatta bulunmuştur.

Bu erkânıharp, Japonyanın, marta kadar Çinin hakkından geleceğini ve şayet Ruslar Japonyanın Orta Asyadaki nüfuzuna mani olmağa kalkışacak olurlarsa önümüzdeki yaza Rus - Japon harbinin başlayacağını söylemiştir. Japon erkânıharbine göre, Japonların Çinde şimdi harp eden askerleri 30 ile 40 yaş arasındadırlar ve daha genç ordularını Sovyet Maregalı Bluher ile karşılaşmak üzere ihtiyatta bulundur-

(Sonu Sa. 4 Sü. 3)

Japonların işgali tehlikesine mazur bulunan Nankin'den bir manzara

Japonlar Çinin merkezine yaklaştı

(Yazısı 4 üncüde)

Bugün şehrimizde büyük bir miting yapılacak

Hatay'da bütün yasağa rağmen halk coşkunlukla bayram yaptı

Her taraftan Atatürke minnet ve şükran telgrafları gönderildi

Hatay meselesi münasebetiyle bugün üniversite tarafından büyük bir miting hazırlanmıştır.

Bütün üniversite gençliğinin iştirak edeceği bü miting bugün öğleden sonra Beyazıtda Üniversite meydanında yapılacaktır.

Nota hazırlandı

Ankara 1 (Telefonla) — Hatay hakkında hükûmetimizin Fransaya vereceği nota vekiller heyeti toplantısında kararlaştırılan esaslar dahilinde, bugün hariciye vekâletinde hazırlanmıştır.

Notanın Fransa hükûmetine verilmesi kısa bir zaman meselesidir.

Halep 1 (Hususî) — Hataydaki Fransız delegesi Garonun müdahaleleri ve Türkler aleyhinde aldığı vaziyet hergün yeni yeni misallerle ortaya çıkmaktadır. Garo bir içtima da şu sözleri söylemiştir:

"Türklerin ittifakına karşı gayri Türkler ve bizimle beraber olanlar daima bir ittifak halinde bulunmaktadırlar. Binaenaleyh, her ihtimale karşı daima müteyakkız bulunmak lâzımdır. Fransızlar ise sizler için ne kadar çalışmıştır, bunu elbette takdir etmissinizdir. Sizler ittifakınızı ne kadar kuvvetlendirirseniz Fransızların yapacağı işleri o nisbette kolaylastırmış olursunuz. Neticeden zerre kadar korkmayınız. Sancakta hâkimiyetimiz devam edecektir.

Açık bir siyaset oyunu

Fransanın Hatay'a karşı aldığı vaziyet Suriye üzerindeki tahakkümünün ilelebet kullanmak emelinden ileri geliyor

Birkaç gündenberi memleketin her tarafında biribirleriyle karşılaşan yurttaşlar arasında her şeyden evvel duyulan bir söz var:

— Hatay meselesi ne oluyor? Ne olacak? Antakyada yine tazyikler, işkenceler başlamış öyle mi?..."

Türk milletinin kalbinde acı bir endişe alâmeti gibi akseden bu türlü sualiere ve sözlere dün Ankaradan en büyük Türkün sesi ve en kat'î bir sahiyet ile şu cevabı verdi:

— *Cenevrede imzalanan vesikala - tayin ettiği Hatay rejimi her şeye rağmen 29 Sonteşrinde başlamıştır; ka türlü olamazdı ve bundan son- da olamaz. Buna Türkiye Cumhuriyetinin ve Türk milletinin olduğu kadar bu mesclede söz vermiş olan Fransa cumhuriyetinin ve Fransız milletinin şeref ve haysiyeti müsait değildir.*"

Vakıa Fransız delegesi olan Bay Garo Hatay Türklerine 29 sontesrinde bayram yapmağı yasak etmiştir; buna mukabil yine ayni günde tabiî Bay dö Martel'in işareti ile Şam a-

ASIM US

(Sonu Sa.4 Sü. 4)

Yirmi yaşını dolduran Her Hataylı genç *İntihap hakkını kullanmak üzere* Hataya Çağrılıyor

Hatay Erkinlik cemiyeti genel merkezinden:

29 teşirinsani 1937 pazartesi gününden itibaren Hatayda statü ve anayasa meriyete girmiş olduğundan, Türkiyede bulunan Hataylılardan yirmi yaşını ikmal eden erkek vatandaşların intihapta reylerini istimal etmek gibi millî vazifelerini yapmak üzere Hataya gitmeleri rica olunur.

Süveydiye 1 (Hususî) — Şeyh Marufun 29 teşrinisani bayramında resmikabul yaptığını ve taraftarlarının tebrikâtını kabul ettiğini gören Usbeci gurubundan bazıları Suriye

Sonu: Sa. 4 Sü1)

Gaz hücumlarından nasıl korunacagız?

Yangın bombaları nasıl söndürülür?

Yazan; *Dr. Necaettin Atasagun*

Hava harbinden korunmak için bütün millet ve devletler nasıl çalışıyorlarsa hükûmetimiz de zehirli gaz ve mikrop hücumlarına karşı var kuvvetiyle çalışmaktadır.

Böyle harp zamanlarında otomatik çalışılabilmesini temin için itfaiye, sıhhiye, polis, temizleme ve yıkıntılarla kapalı yolları süratle açma, düşman tayyarelerini gözetleme ve haber verme yıkılan sığmakları tamir etme gibi teşkilât şimdiden bir çok ekzersizlerle alıştırılmakta ve bu işler için çok titiz yetiştirilmektedir.

Harp zamanında müşkülâtla karşılaşmamak için vilâyetlerde hava harplerinden koruma meclisleri, kaza ve nahiyelerde de hava harplerinden koruma komisyonları faaliyete geçerler.

Böyle korunma işleri yalnız hükûmet ve ferdin çalışması ile değil, bazan da el birliği ile de yapılabilir. Harp çağında olanlar bu işleri yapmakla mükeleftirler. Fakat bu çağ haricinde olanlar mükellef ve mecbur değildirler. Bununla beraber hükûmetin göstereceği bazı işleri yapmakla millî ve insanî vazifelerini yapmış olurlar. Nasıl ki ordunun ihtiyacı olan ve halkın yapabileceği malzeme halk tarafından yapılabilir se tıpkı tayyare harbinden korunmaya yarar bazı malzeme de kadın veya erkek mükellefiyet çağını geçmiş fertlerden herhangi birisi tarafından yapılabilir.

Şu halde hükûmet milletle müştereken yani elbirliği ile de korunma işleri yapabilir. Ayni zamanda gerek zehirli gaz ve gerek vücut da mikrop bombalarının insanın vücudunda yaptıkları hastalıklara karşı sağlık yolundanda birçok tedriler alınmış, gaz hastalıkları ve tedavisi ve bunlara ait harp cerrahisi ile çok ilerlemis ve etıbbanın bu yeniliklerden istifadesi için de kurslar açılmıştır.

Görülüyor ki hava harbinin en mühim bir kolu olan zehirli gaz ve mikroplara karşı mümkün olan tertibat alınmış, hava harbinden korunma çareleri bulunabilmiştir.

Şimdiye kadar korunmaya ait yazılan yazılarla aktif ve passif işler hülâsa edildi.

İlkönce aktif ve passif her iki iş arasına da girebilen maskelerden bahsettik ve bu suretle korunmanın esaslarına fertlerin korunmalarından başlamak daha uygun olacaktır. Fakat son günlerde hükûmet tarafından açılan ve mecburî bir şekle sokulan zehirli gaz kurslarının programına uygun olması için çalışıldığından tahrip, yangın, zehirli gaz bombaları hakkında ilk yazılardaki hülâsalar kâfi gelmekle beraber fertleri pek ziyade telâşa düşürecek olan yangın ve zehirli gaz bombalarını biraz daha tafsil etmeyi faydalı gördük.

Evvelki yazılarda da uzun boylu bildirildiği gibi yangın bombaları ile zehir gaz bombalarının cinsini tayin ettikten sonra ona karşı müdafaa işi kolaylaşır. Silindir şeklinde kullanılan yangın bombaları fosfor, termit, elektron olmak üzere üç tanedir.

Yangın bombalarında umumiyetle bir yanıcı bir de yakıcı madde vardır. Her yangın bombası bu esasa istinat eder.

Termit yangın bombaları fosfor bombalarına nazaran daha kullanışlıdır ve bu yangın işini daha iyi görürler. Bu bombalarda kullanılmakta olan fosfor beyaz fosfordur. Bunun ateş alma kabiliyeti daha fazladır. Burada husule gelen hâdisei kimyeviyeden bahsetmeğe lüzum yoktur.

Yalnız bu hâdise esnasındaki kuvvetten ileri geliyor. Fosfor, karbon sülfür içinde eritilmiştir. Bu yüzden pek kolaylıkla yanar ve yandığı zaman da (Pente akit) denilen çok zehirli ve muharrik gazi husule getirdiği için etrafına çok zarar verir. Bundan dolayıdır ki söndürmeğe gelen itfaiye kollarına pek fazla zarar verdiği için bu söndürme işine gelenlerin zehirli gazlerden korunma vasıtaları olan maske ve elbiseleri de kullanmaları çok uygun olur.

Fosfor dolu yangın bombalarının husule getirdikleri yangını söndürmek için ilkönce su ile söndürülmesi düşünülmüş ve muvaffakıyetli neticeler elde edilmiştir. Suyu kullanırken şunu gözönünde bulundurmalıdır. Fosforla ateşlenen yangın yerlerine mebzul su dökmeli ve yangın bitinceye kadar suyu eksik etmemelidir.

Çünkü, dökülen su kuruyunca yeniden ateş alır.

İşte buna göre fosfor bambaları nın husule getirdikleri, yangınları daima kontrol altında bulundurmalıdır. (Termit) bombalarının fosfor bombalarına nazaran kullanışlı olması hasebiyle harplerde daha ziyade kullanılır. Bu bombaların mahfazaları elektron denilen bir madde ile yapılmıştır. Önceleri demirden yapılan bu mahfaza, gerek yanma ve gerek ağırlıkları itibariyle demir mahfazalardan daha değerlidir.

Çünkü, elektron denilen madde magnesyo ve aliminyumun birleşmesinden husule gelmiştir. Bu maddelerin her ikisi cabuk yanma kabiliyetini haiz olan maddelerdir. Halbuki demir öyle değildir. Ağırlıkları

(Sonu Sa. 10 Sü. 5)

Sabık Romen Dışbakanı

Titülesko yeniden siyasî faaliyete geçiyor

Titülesko

Bükreş (Hususî) — Eski hariciye nazırı Titüleskunun Bükreşe dönüşü onun siyasî düşmanlarını hayli şaşırtmıştır. Bir buçuk yıldanberi vatanından uzak yaşayan Titülesku, kaydi hayat şartı ile ayan azası olup hiç bir siyasî guruba dahil değildir.

O,tekbaşına bir siyasî otoritedir. Demokrasi prensiplerine bağlı, faşistliğe, otarşi ve sağcılığa düşmandır. Romen siyasetini Fransanın siyasî mukadderatına bağlı olarak yürütmek ister. Binaenaleyh Romanyadaki düşmanları pek çoktur.

Bir buçuk yıl evvel Tataresku kabinesinde bazı değişiklikler yapılırken, Titülesku dışarıda bırakılarak yerine Antonesku getirilmişti. O zamandanberi bu meşhur siyaset adamı Tataresku kabinesinin dış siyasasına düşman olmuştur.

Rusya ile dost geçinmek istediğinden dolayı kendi vatanımda pek çok hücumlara maruz bırakılan Titülesku, tam mebus intihaplarının arifesinde Bükreşe dönmekle, Tatareskunun liberal fırkasına darbe indirmek istemiştir. Kendisi hiç bir partiye dahil olmamakla beraber Romen kamarasında en çok mebusu olan Romen köylü (Saranist) partisinin programını beğendiği için evvelki gün kendisini Bükreş istasyonunda karşılayan 4000 - 5000 kadar taraftarı arasında pek çok ta Sarnist bulunmakta idi. Titülesku ile birlikte eski hariciye nezareti müsteşarı Radulesku ve daha birkaç yakın dostu da Romanyaya dönmüştür.

Bükreş istasyonunda yapılan parlak istikbal esnasında Saranist partisi namına, parti başkan muavini Mihalaki ile doktor Lupu birer nutk söyliyerek Titüleskuya yapılan haksızlığı Romen milletinin tamir edeceğini beyan etmişlerdir.

Titülesku verdiği cevapta, ilk olarak, Romanyanın dahilî vaziyetini iyice öğreneceğini, ondan sonra bütün varlığı ile faaliyete geçerek Tataresku ve taraftarları aleyhine çalışacağını, çünkü, Romanyanın çok buhranlı zamanlar yaşadığını, her Romenin kendi vatanının imdadına koşması icabettiğini söylemiştir.

Gazetelerin yazdığına göre, Titülesku, bir hafta sonra yapılacak intihaplarda mühim roller oynayacak, ve Saranist partisinin kazanması için, kendi namzetliğini bu partinin listesi ile ilân edecektir.

Günlerin peşinden :

Merak ve tecessüs

Avrupadaki büyük acentelerin zaman zaman seyyah grupları teşkilederek bunları dünyanın dört tarafına mümkün olduğu kadar az ücretle götürüp getirdikleri malûmdur. Busuretle Afrikaya giden seyyahlar Mozambik taraflarında tayyarelere binerek ateş ülkesinin en ücra köşelerini görürler, kuş uçmaz, golan yürümez yerlerine varırlar. Hattâ bu yerlerde vahşî hayvanlara mesken olan ormanlar üzerinde elli, altmış metre kadar aşağıya inerek aslan ve kaplan sürülerini gözleriyle seyrederler.

Bu sene bir seyahat kafilesi ile Afrikaya giden bir dostumuz gördüğü acip ve garip şeylerden bahsederken: "Yalnız bir şeyden mahrum kaldım. Tayyare ile Afrika ormanlarındaki vahşî haybanları göremedim. Fevkalâde bir engel çıktı. Yol arkadaşlarının hareekt saatine yetişemedim." dedi.

Dostumuzun bu teessürü ve teessüfü beni şöyle bir mülâhazaya sevketti: Bu âlemde insanlar için çok kıymetli olan hayatın vatan müdafaası için, ahlâkî ve içtimaî idealler yolunda feda edildiği her vakit vakidir ve böyle bir fedakârlık zarurîdir. Fakat tecessüs arzusundan başka hiçbir sebep yokken, Afrika çöllerinin en tehlikeli mıntakalarına kadar tayyareyle gitmek, biraz garip değil midir? Bu misal şunu gösteriyor ki insanlarda merak ve tecessüs hissi yaşamak kaygısına bile galiptir.

HASAN KUMÇAYI

— Sana kaç defa söyledim. Yatakta ekmek yeme diye. Gördün mü başımıza geleni . . .

Günün Akisleri

Bir asırdanberi ayni yerde çalışan insanlar

Fransada bir radyom müessesesinin laboratuvarında bir asırdanberi dededen toruna geçen bir işte çalışan bir aile vardır.

Bu laboratuvarda ilk çalışmağa başlayan Antuan Sezar Bekrel öldüğü zaman işini oğlu Edmond'a terketmiştir. Edmond da orada senelerse çalışıp bu tehlikeli ilim uğrunda ömrünü çürüttükten sonra yerine oğlu Anri'yi bırakmıştır.

Bu gün bu laboratuvarda Anri'nin oğlu Jon Becquerel çalışıyor. Fakat, Jean'ın radyo üzerinde büyük kesiflerde bulunan karı koca Küri'lerin de tecrübeler yaptığı bu tarihî laboratuvarı teslim edecek oğlu yoktur!

Fare istilâsından çıkan kârlı bir iş

Ren nehri kıyılarındaki kasabalar, köyler, fare istilâsına uğradı. Fakat, bütün tarlalara, bahçelere, evlere hücum eden bu farelerden halk şikâyetçi değil, bilâkis memnun. Çünkü bunlar "misk faresi" denilen farelerdir.

Misk faresi belki misk gibi kokmaz. Fakat, derisi o kadar güzel, yumuşak ve uzun tüylüdür ki, bunları avlayarak satıyorlar.

Şimdiye kadar pek nadir bir hayvan olan bu misk faresi bugün, böyle akın akın ortaya çıkınca, herkes kârlı bir ava çıkıyor. Esasen, o civarda tarlaları, bahçeleri tahrip eden bu hayvanların öldürülmesi için de belediye ahaliye mükâfat vadetmiştir.

Bir taraftan belediyenin mükâfatından istifade etmek, diğer taraftan da farelerin derisini satmak için ahalinin giriştiği bu seferberlik herhalde çok sürmiyecek ve farelerin köküne kibrit suyu ekilecek..

Mektepten kaçarak haydut uk yapan genç kızlar

Amerikan haydutlarının arasına şimdi genç kızlar da girdi. Meşhur eli maşalılara mukabil ortaya çıkan bu elisilâhlılar iki kızdır ve en büyüğü 18 yaşındadır.

Birgün mektepten kaçan bu iki kız motosikletlerine atlayıp bir garaja gidiyorlar. Bir tanesi motoruna benzin dolduracağını söyleyor, öteki de: "Telefon edeceğim,, diyor.

Garajcı genç kızı alıp telefonun bulunduğu odaya götürdüğü zaman, eli silâhlı bayan derhal tabancayı adamın göğsüne dayayor ve:

— Eller yukarı! diye bağırıyor. Çabuk bana kasanı göster...

Beraber kasaya gidiyorlar. Genç kız, diğer bir elinde tuttuğu tabanca ile adamı tehdid ederken, diğer elile de kasadaki yüz dolara yakın parayı cebine indiriyor.

Sonra, motora benzin almış olan arkadaşiyle beraber, motosikletlerine atlayıp uzaklaşıyorlar!

Dünyada en fazla unvanı olan adam

İspanyol asılzadeleri isimlerinin uzun olması ile meşhurdur. Fakat, bu rekoru Frankonun Londraya gönderdiği mümessili kırıyor.

Alba Dukasının bütün isimleri ve unvanları söylenecek olursa tam on beş satır tutuyor. Bu da, dünyada en uzun unvan olarak tesbit olunmuştur.

Alba dukasının bu unvanlarının bir kuzunu ismi teşkil ediyor. Yine bu unvanlar arasında iki dukalık, bir kontluk vardır. Bundan sonra daha yirmi yedi unvanı olan bu asılzadenin ismini şüphesiz ki kimse, hattâ kendi bile hatırında tutamaz.

Beyrutun iki yüzü

— Sakın Fransanın Hataydan çıkacağına inanmayınız. Yarın gene elimizdesiniz.. Ona göre hareket ediniz!

Fransız mümessilleri Hatay halkına böyle söylemektedirler.

Aynı mümessillerin Suriye halkına söylediği başkadır:

— Yahu, ne duruyorsunuz? Hatayım elden gittiğini görmüyor musunuz? Hani grevler? Hani mitingler? Hani nümayişler?

Çünkü Hatay günü, Suriyelilere kendi istiklâllerinin ne olduğu suali ni soracaktır. Çünkü, onlar da, Hataylılar gibi, Fransa işgalinin ne zaman nihayet bulacağını düşünecekler dir.

Suriye esir olduktan sonra, hattâ kendi toprağının darlaşmasından veya genişlemesinden ne çıkar? Acaba Fransa, Suriyeli vatanperverlerin bu nükteyi sezmiyecek kadar gaflette oldukları zannında mıdır?

Hatay hürriyeti, Suriye istiklâlinin müjdesi ve inancasıdır: Fransız mümessillerinin Hataydaki telâşı ile Suriyedeki tahriki, asıl bu noktada birleşiyor. Fakat daha ne zamana kadar Berutun, Parise itaat etmediği tesellisi ile avunabiliriz? Acaba bütün bu işlerde daha ileri bir tertip olmak şüphesine tutulmaktan kendimizi alıkoyabiliriz. - Fatay *Ulus*

Virjini davasından vaz geçti... Fakat

Şükrü isminde biri geçenlerde beraber oturduğu Virjini isminde bir kadını sarhoşken vücudunun muhtelif yerlerinden yaralamış, tevkif edilerek üçüncü asliye ceza mahkemesine verilmişti.

Dün Şükrünün muhakemesinde davacı olarak dinlenen Virjini:

— Şükrü beni yanlışlıkla dövdü. Kendisinden davacı değilim diyerek davasından vaz geçmiştir.

Fakat Şükrü hakkında amme davası baki olduğundan şahitlerin celbi için muhakeme başka bir güne talik olunmuştur.

Yardım

Sultanahmet Verem Dispanseri Baş Tababetinden:

Fakir ve muhtaç veremlilere yardım olmak üzere farmakoloğlar birliği dispanserimize 100 kilo balıkyağı vermiştir; bu hayırlı alâkaya karşı fakir çocuklar namına teşekkür ederiz.

Memlekette gördüklerim:

Transit şehri Trabzon

Yıkılan eski binalar yerinde yeni bir şehir görmek istiyoruz

Trabzonda yıkılan eski ve süslü evlerden birinin içerisi.

Trabzona ilk çıkan yolcu şehre girerken iptidaî bir şehir manzarası görür. Tahtakalenin iç sokaklarında rastladığımız iki üç tencere içinde yemek pişirilen aşçı dükkânları burada ilk göze çarpan manzara. Kirli önlüklü aşçı çırağı pis su - ları dükkânın önüne döker. Az daha ilerleyiniz. Üzerinde büyük harflerle "Çapulacı,, tabeleleri asılmış ayakkabı imalâthanelerinin de önleri tamamiyle açıktır. Çalışanlar caddeden gelip geçenler tarafından seyredilir.

İlerliyorsunuz büyük çınarların altındaki kahvelerde iş adamları etrafa koşuşuyor, Erzurumdan gelen transit otobüsleri yolcuları arasında bazı ecnebilere tesadüf olunuyor. Yüklenen kamyonlar, boşalan kamyonlar..

Belediye parkını geçiyor, umumî kütüphanenin önüne geliyorsunuz. İlk gözünüze çarpan kütüphanenin yanındaki küçük bir binadır, gayri ihtiyarî:

— Kabak. diye mırıldanıyorsunuz.

Ne münasebet mi diyeceksiniz ? Ö küçük binada oturan Trabzonlu her halde bir kabak meraklısıdır. Evinin bahçesine ektiği kabakları Allah bilir nasıl bir usulle ta damına çıkarmış ve kuvvet buldukça yayılan, yayıldıkça meyve veren bu nebat küçük damın her tarafında yus yuvarlak ve bembeyaz kabaklar vermiştir.

Trabzonun iyi havasından ve sularından mıdır bilinmez, yemiş satan dükkânlarda sihhî kayitlere hiç riayet edilmiyor.

Açık sepetlere yerleştirilmiş üzüm, incir ve saire meyveler sinek ve bal arılarının hücumuna açık bırakılmış.. Tabiî etraftan kalkan toz- ler o meyvelere başka bir renk veriyor.

* * *

Şehri manzara resimlerini satan bir dükkâna uğradım. İlk alâkamı uyandıran resmini gördüğünüz güzel tezyini duvar oldu.

Sordum:

— Bu resim nereden alınmış..

— Vallahi bilmem... Trabzonda bir fotoğrafçı var. O resimleri çeker; satmak üzere bize getirir.

— Bu Trabzon resimlerinden mi dir?

— Tabiî... Biz başka manzara satmayız..

Resme dikkatle bakıyorum. Merdiven oymalı eski tarz bir ocak, etrafı güzel sanatkârane oymalarla süslü raflar, çiçekler

— Trabzonda içi böyle süslü evler var mıdır?

— Vardı ama zamanla kayboluyor

Trambzonlu dükkâncı mühim bir yaraya temas etmişti. Bu büyük şehirde görünen şey tedricî bir çökünüdür. Modern binalar yapılıyor, eski sanat eserleri ise gittikçe mahvoluyor.

Dükkâncı bana bir deve kervanı resmini verdi.

— Bunu da alınız, dedi. Tarihî bir hatıradır.

Yakın zamana kadar uzak yollardan bu develer vasıtasiyle yük taşınırdı. Ta İrandan kalkan develer günlerce yol alarak buraya gelirlerdi. Şimdi mükemmel otobüsler bu işi görüyor. Trabzon kaç senedir de ve kervanı görmedi.

Bu da Trabzonun yeni vechesidir.

Trabzonu tenkitçi bir gözle tetkik edenler bu transit merkezi şehri daha güzel, daha sevimli ve daha çok modern görmek isterler.

Zaten şehir de böyle olmak istidadında ve ihtiyacındadır. Göze batan çirkinliklerin derhal kaldırılması iptidaî görünüşü yok edeceğinden hiç olmazsa buralarda işe başlamak suretiyle Trabzonun müstakbel güzelliği yolunda ilk adım atılmış olacaktır.

Niyazi AHMET

ŞEHİR HABERLERİ

Şehir Haberleri Arasında

Yeni çıkacak "Tiryaki,, sigarası

İnhisarlar İdaresi, bir sigara çeşidi daha çıkarıyor. Adı "Tiryaki„dir. 16 kuruş sularında. İncesi, kalını var. Bize birer paket göndermiş. Fikrimizi soruyor.

Her şeyden evvel şunu söyliyelim ki, dünyanın en iyi tütünlerini yetiştiren Türkiyede çıkan sigaraların kötü olmasına ihtimal vermek pek güçtür. Yine İnhisar İdaremiz, en usta eksperleri kullanmakta olduğundan, tütünün lezzetini kaybetmeksizin en keyifli harmanların vücude getirileceği de çok tabiidir. Ancak fiyat ve kıyafet meselesi kalır.

"Tiryaki„ sigarası, hele bugünlerde oruç keyfi bir tiryakinin yanında içmek tedbirsizliğinde bulunulduğu zaman, biçareyi dünyaya geldiğine geleceğine pişman edecek kadar güzel kokulu bir sigaradır ve içimi o kadar iyi.., Biçimine gelince, umumiyetle halkın zevk ve haysiyetine uygun kıyafette sigara çıkarmak yolunda bundan bir müddet evvel ileri sürdüğümüz bir dileğe uygun düştüğü için, onu da beğendik.

Gelelim fiyatına. 15 — 16 kuruşa satılan sigaralar piyasada mevcuttu. Bu sigaralar onlara nisbetle daha iyi veya daha ince vasıfları haiz olmak iddiasiyle yapılmışsa, elbette ki mevcut ucuzca, sigaraların en iyisi olacaktır.

Bu münasebetle şunu da kaydedebiliriz: İnhisarlar İdaresi, piyasaya yeni ve ucuz sigaralar çıkarırken, mevcut sigara çeşitlerini artırmakla kalmamalıdır. Eskiler üzerinde de, içim bakımından olmasa bile biçim ve fiyat cihetinden olsun bazı ıslahat yapılabilir ve bunun faydası görülür.

Şimdi beklenen şey, fiyatı, 11 buçukluk ve 12,5 luk sigara çeşidiyle, 16 ve 17 buçukluklar arasında temevvüç eden sigaraların çıkmasıdır. Zira, sigara tiryakileri gözünde fiyatın, içim derecesinde, hattâ bazan daha ehemmiyetli ve hayati bir hususiyet olduğu unutulmamalıdır.

İşte, "Tiryaki„ sigarasının piyasaya doğuşu dolayısiyle aklımıza gelen diğer düşünceler ve beslediğimiz temenniler bundan ibarettir. Hayırlısı! — H. M.

Tramvay - Otobüs rekabeti

Şirket yeni seferler ihdas etti

Yıldızla Taksim arasındaki otobüs seferlerinin icrasına dünden itibaren müsaade edilmiştir.

Şişli - Fatih arasında da sefer yapılmasına müsaade verilmiştir. Bu seferler de bugünden itibaren başlıyacaktır.

Otobüs seferlerinin artması ve halkın rağbet göstermesi dolayısiyle tramvay şirketi de rekabete karar vermiş bulunuyor. Dün Taksim - Fatih arasına yeniden, bazı seferler konmuştur. Bundan başka Maçka - Beyazıt, Şişli - Beyazıt seferlerine büyük ve Otomatik arabalar tahsis edilmiştir.

Eminönünde yapılacak istimlâk

Eminönü istimlâkine ait proje hazırlanarak tasdik edilmek üzere Nafia Bakanlığına gönderilmiştir. İstimlâk işi Prostun yaptığı plâna göre olacaktır. Mevcut binaların istimlâkine proje tasdikten gelince başlanacaktır.

Bastonla adam öldüren mahkûm oldu

Halıcıoğlunda bulunan Kâmil isminde birinin cesedi üzerinde yapılan tetkikler sonunda, başına bastonla vurularak öldürüldüğü tesbit edilmiş ve maznun olarak Muhittin ağırcezada muhakeme altına alınmıştı.

Duruşma sonunda, Muhittinin Kâmili, kaynanası ile kavga ederken gelip seyrettiği için hiddetlenerek:

— Ne arıyorsun? İşin ne burada? diye bastonla vurarak öldürdüğü tesbit edilmiş 5 sene müddetle hapsine karar verilmiştir.

Dahilî talimatname vermiyenler var mı?

Dahilî talimatname için ayrılmış olan mühlet evvelki gün bitmiş olmasına rağmen, iş dairesi bölge âmirliği yine müesseselerinin menfaatine olmak üzere dün öğleye kadar yapılan müracaatları kabul etmiştir.

Şimdiye kadar dahilî talimatname veren müesseselerin yekûnu mühim bir yekûna baliğ olmakla beraber daha mühim bir kısım iş yerlerinin dahilî talimatname vermedikleri sanılmaktadır.

Bunun için, iş dairesi müfettişleri verilen dahilî talimatnamelerle mevcut iş yerlerinin isimlerini karşılaştırarak vermiyenlerin isimlerini tesbit etmektedir. Fakat bu iş zahmetli olduğundan tesbit keyfiyeti birkaç gün devam edecektir. Eğer dahilî talimatname vermiyenlerin adedinin yine mühim bir yekûn tuttuğu neticesine varılırsa vaziyet iş dairesi merkezine bildirilerek bu hususta direktif istenilecektir.

60 yaşlarında bir kadın

Saçlarından tutuşarak yanıp öldü

Dün şehrimizde iki yanma vak'ası olmuş tutuşturanlardan birisi ölmüştür.

Ölen Üsküdarda Uncular cadde sinde oturan Ahmet kızı 60 yaşların - da Refikadır. Mutfakta mangal yakarken başörtüsü tutuşmuş, saçları yan - mıştır.

Feryadı üzerine yetişilerek saçları söndürülen Refika, kaldırıldığı Nümune hastahanesinde kurtarılamıyarak ölmüştür.

Küçük Hendek caddesinde 7 numaralı apartmanda 3 numarada oturan 45 yaşında Ester de, muşambaları te - mizlemek için sobanın üzerine boya ko yarak kaynatmağa başlamıştır.

Fakat boya birdenbire parlamış, Es - ter ellerinden yanmıştır.

Beden dersleri

Öğretmenler için kurslar açılacak

Kültür Bakanlığı ilk, orta ve lise talebesinin beden derslerindeki faaliyetini artırmak ve talebeleri gürbüz yetiştirmek için beden derslerindeki faaliyeti artırmaya karar vermiştir. İlk iş olarak beden öğretmenlerinin meslekî bilgilerini çoğaltmak maksadiyle muhtelif vilâyetlerde kurslar açılacaktır.

Bu kursların açılması için de bütçeye tahsisat ilâvesi düşünülmektedir.

Çapada açılan kurs iyi neticeler vermiş bulunmaktadır. Kurslardan başka çocuklar için oyun kitapları da yazılacaktır.

OKULLARDA TATİL

Okullarda bayram tatiline önümüzdeki cumartesi sabahından itibaren başlanacak ve pazartesi akşamına kadar devam edecektir.

Kaybolan Muzaffer nerede idi?

Nişantaşında Meşrutiyet cadde - sinde 12 yaşında Muzaffer kız bir kaç ay evvel ortadan kaybolmuş, zabıta tarafından aranmağa başlan - mıştı.

Muzaffer kız evvelki gün Bandırmada yakalanarak İstanbula getirilmiştir.

Dün verdiği ifadesinde kaybol - ma hâdisesini şöyle anlatmıştır:

— Bir gün tanımadığım bir adam yanıma yaklaştı, gel seni baban istiyor yanına götüreceğim; diye kandırdı. Sonra da Bandırmaya götür - dü. Bir evde oturmağa başladık. Bir gün bana fenalık yapmak istedi. Kendimi müdafaa ettim. Bağırdım, çağırdım. Feryadımı işiten komşular yetişerek kurtardılar.

Muzaffer kız dün adliyeye sevkedilerek, tabibi adlî Enver Karan tarafından muayene edilmiştir.

Çocuk bakımevleri

Belediye Çocuk Bakımevlerinin vaziyetiyle yakından meşgul olmağa karar vermiş ve tetkiklere başlamıştır. Mevcut bakımevlerinin ilk plândan bütçeleri ele alınmış, varidat menbalarının tesbitine başlanmıştır. Belediye bu evlerin kadro ve bütçe vaziyetlerini genişletecektir.

Delimiydi?

Dün, Nemlizade Galip isminde bir adam, bir tebliğin kendisine geç yapılmasından dolayı hiddetlenerek adliye dairesindeki müddeiumumî muavinleri odasına girmiş, hakarette bulunmuştur.

Galip hakkında derhal zabıt tutulmuş, fakat deli olmasından şüphe edilerek adliye doktoru tarafından muayenesi münasip görülmüştür.

Enver Karan Galibin tıbbı adilce müşahede altına alınmasına lüzum görmüştür.

Bayram alış verişleri

Şeker satışları hararetle devam ediyor

Şehrimizde şeker, şekerleme, fondan, karamelâ vesaire satışı azamî haddini bulmuştur. Bu arada şapka, palto, pardesü, elbise vesair gibi giyecek eşya satışlarında da hararetli muameleler olmaktadır.

Dün hava biraz müsait olduğu cihetle halk akın akın sokaklara dökülerek, çarşıları doldurmuşlardır.

Bilhassa Kapalıçarşı ve Eminönü taraflarında kesif bir halk alış veriş etmiştir.

Şeker imalâthaneleri fazla talep karşısında kaldıklarından iş dairesinden müsaade alıp işçi çalıştırmaya başlamışlardır.

Bu itibarla bayram dolayısiyle gece ve gündüz şekerciler çalışmaktadır.

Bununla beraber bu seneki alış verişlerin geçen seneye nisbetle daha az olduğu söylenmektedir. Çünkü kış münasebetiyle, halk giyecekleri şeyi daha evvelden almışlardır.

Fırtına durdu

Vapurlar Karadenizden gelmeğe başladı

Birkaç gündenberi Karadenizde şiddetle devam eden fırtına dün kesilmiş, ilk olarak Karadenizde dalgalarla pençeleşen Denizyolları İdaresinin Ankara vapuru limanımıza gelmiştir.

Ankara vapuru kaptanı, vapur rıhtıma yanaştıktan sonra doğruca Denizyollarına gitmiş, işletme müdürü Zekeriyaya Karadenizde fırtına hakkında izahat vermiştir.

Ankara vapuru fırtına dolayısiyle iki gün rötarla gelmiş, bulunmaktadır. Kaptanın verdiği izahata göre; fırtınadan evvel yola çıkmış bulunan bazı vapurlar batmak tehlikeleri atlatmışlar, ve en yakın iskelelere sığınmağa mecbur kalmışlardır. Maamafih fırtına kısmen hafiflemiş olduğundan, vapurlar birer ikişer sığındıkları iskelelerden İstanbula doğru yola çıkmışlardır.

Diğer taraftan Egeden Deniz Ticaret Müdürlüğüne gelmiş bazı telgraflarda; Egede de fırtınanın arttığı bildirilmiştir. Bu itibarla İzmir hattında bulunan vapurlar hakkında alâkadar makamlar endişe göstermektedir.

Yugoslav birliği yirmi yaşında

Şehrimizde bulunan "Yugoslav Birliği" dün, kuruluşunun yirminci yılını kutlamıştır. Dost memleket kolonisinin Birliği, bundan tam yirmi sene evvel, dünkü gün şehrimizde kurulmuştu.

Karaya oturan vapur

Dün sabah Çanakkaleden alâkadar makamlara gelen bir telgrafta, 4300 tonluk Berisbant adında bir Fransız vapurunun Çanakkale ağzında Doğan Aslan feneri mevkiinde karaya oturduğu haber verilmiştir.

Vapurun vaziyeti her dakika daha ziyade tehlikeleştiğinden vapurun buradaki acentesi harekete geçmiş, Türk Gemi Kurtarma şirketine müracaat ederek geminin kurtarılması istenilmiş ve Alemdar tahlisiyesi gönderilmiştir.

Nakit işleri umum müdürü

Bazı arkadaşlarımız dünkü sayılarında Maliye Vekâleti nakit işleri umum müdürü Halit Nazminin altın fiyatlarındaki yüksekliği tetkik etmek üzere şehrimize geldiğini yazıyorlardı. Fakat haber aldığımıza göre B. Halit Nazmi uzun zamandanberi hasta bulunan ve irtihal eden annelerinin cenazesinde bulunmak üzere gelmişlerdir. Bununla beraber umum müdür bayramertesine kadar şehrimizde kalacaktır.

Bugün şehrimizde büyük bir miting yapılacak

(Üstyanı Birincide)

bayrağını açmak teşebbüsünde bulunmuşlardır. Bunu gören Şeyh Maruf nahiye müdürü Süleymana müracaatla "Siz Suriye bayrağını açarsanız, biz de Hatay bayrağını çekeriz!,, demiştir.

Bunun üzerine nahiye müdürü Antakya istihbarat dairesine müracaat etmiş ve Suriye bayrağının çektirilmesine mani olmak üzere teşebbüsatta bulunmuş ve bayrak çekilememiştir.

Fazla nüfus gösteriyorlar

Berut 1 (Hususî) — Kaymakam Kuseyri zade Selahattin Kırkhan köylerinden evvelce nufusa kayde dilmiş olan bazı aileleri tekrar nüfusa kaydetirmiş ve yine ayni şekilde Koço ile mebus Mahmut da bazı çingeneleri mektume diye nüfusa yazdırmıştır.

Rejimi Kadı ilân etti

Antakya 1 (Hususî) — Antakyada rejim kaymakamı vekili kadı tarafından ilân edilmiştir.

Tezahürat yapmak isteyenler

Antakya 1 (Hususî) — 29 teşrinisani gecesi Antakyanın Affan mahallesinde oturan Usbecilerden bir gurup tezahurat yapmak istemişler se de arzularını yerine getirmeğe muvaffak olamamışlardır.

Atatürke Minnet ve şükran

Reyhaniye 1 (Hususî) — Reyhaniyede rejimin ilânı Çerkesler tarafından büyük sevinçle karşılanmıştır. Millî oyunlar ve millî musiki ile bayram tesit olunmuştur. Gece bir fener alayı da tertip edilmiş, gençler ve münevverler tarafından nutuklar söylenmiştir. Bu nutuklarda Türk ve gayri Türk bütün anasıra mensup insanların Atatürke minnet ve şükranları bildirilmiştir.

Reyhaniyede memurların taziyekine rağmen bayram Kurtdağından da iştirak edenlerle mühim bir yekûn tutmuştur. Halbuki istihbarat reisi Kero evvelce aldığı tertibat ile köylerden ve civardan kimsenin kasabaya gelmemesini temine çalışmıştır.

Bu bayramda Çerkesleri müteessir eden bir nokta olmuştur. Hükûmet çerkes mahallesinin fener alayına iştirakini menetmiştir.

Herkes bayram yapıyor

Kırıkhan 1 (Hususî) — Kırıkhanda rejim bayramına yalnız Türkler değil ermeniler de iştirak etmiştir. Kaymakam köylülerin bayrama iştiraklerini menetmek istemiştir, fakat teşebbüsüne muvaffak olamamıştır.

REJİM KURULDU, FAKAT...

Ankara, 1 — Ulus gazetesinin hususî surette Hatay hududuna gönderdiği muhabirinin telgrafından:

Hatayda filhakika yeni rejim ilân edilmiştir. Fakat yeni rejimin ilân edildiği henüz gözle görülür bir şekil almamıştır. Hataydaki idare sisteminde gene değişiklik yoktur.

Geçen gün Antakyada birçok aykırı emirler verdikten sonra Reyhanıyeye giden ve bayramda bulunmak istemiyen delege Roje Garo, tekrar Antakyaya dönmüştür. Garonun gelmesinden cüret alan bazı Türk düşmanları nümayiş yapmaya teşebbüs etmişlerse de sonra Türklerin vakur bir surette evlerine çekildiklerini görmüşler ve nümayişten vazgeçmişlerdir.

Antakya telgrafhanesi Fransız memurlarının kontrolü altındadır. Bütün muhabereler sansüre tabidir. Türkiye ile muhabere yapanlar sıkı bir surette takip edilmektedir.

Mektepler de henüz açılmamıştır.

NÜMAYİŞLER YAPILDI

Ankara, 1 (A. A.) — Ulus gazetesinin hususî surette Hatay hududuna gönderdiği muhabiri dün gazetesine şu telgrafı vermiştir:

Suriyeden alınan haberlere göre bugün Şamda hükûmet binası önünde toplantılar olmuştur. Bu kalabalığı bilhassa vatanîlerin Demir Gömlekliler teşkilâtı ve bunların akrabaları teşkil etmekte idi. Bunlar tezahür yapmak istemişler ve "bizi millî hislerimizin sevkettiği yola bırakın,, diye haykırmışlardır. Anlaşılan bunlar, güya Hatay idaresine anî bir surette elkoymayı kasdetmektedirler.

MİLLETLER CEMİYETİ KOMİSYONU TEKLİFLERİ HAZIRLAYOR

Cenevre, 1 (A. A.) — Milletler Cemiyeti Konseyinin Sancak Komisyonu, İskenderundan buraya gelmiştir. Komisyon, şimdi, Sancaktaki ilk seçimin icrası ve mürakabesi hakkındaki tekliflerini kaleme alacaktır. Milletler Cemiyeti Konseyi, komisyonun tavsiyeleri üzerinde kânunusani toplantısında kararını verecektir.

Her Şeye Rağmen Bayram Yapıldı

Payas, 1 (Hususî) — Fransızların yaptığı bütün entrikalara rağmen 29 teşrinisani bayramı çok güzel ve sükûnetle geçtiği gibi Kuseyir Arapları da bayrama memnuniyetle iştirak etmişlerdir.

Fransızlarca kabul edilen bayram programında dahil bulunan Antakya konsoloshanesinin 100 metre gerisinde garajcı Ahmedin yaptığı tak, Fransız askeri ve milisler tarafından kaldırılmış ve bu halin devam ettiği saat zarfında halkın konsolosluğumuza girmesine müsaade edilmemiştir. Konsolosumuz tarafından bu halin şiddetle protesto edilmesi üzerine bu tedbirden vazgeçilmiştir.

Payas, 1 (Hususî) — Fransızlar tarafından yanlış neşriyat yaptığı bahanesiyle "Yeni Gün,, gazetesi bir hafta müddetle kapatılmıştır.

Almanya
Eski müstemlekelerinin bir kısmını alacak

Paris, 1 (A. A.) — Le Soir gazetesi yazıyor:

Almanyaya eski müstemlekelerinden bir kısmının iadesi hususunda Londrada esas itibariyle mutabık kalındı. Demek oluyor ki, Fransaya İngiltereye, Belçikaya, cenubî Afrikaya, Avusturalyaya, yeni Zelandaya ve Japonyaya verilmiş olan mandaların yeniden tetkiki için bir konferans toplanacaktır.

NERELERİNİ İSTEYOR ?

Londra, 1 — İyi malûmat almakta olan bazı mahafil, Almanyanın eski müstemlekelerinin kendisine iadesi keyfiyetinin Avrupaya müteallik meselelerin umumî surette hallini istihdaf eden müzakerelerin uzun süreceğini beyan etmekte. Almanyanın Belçika Kongosunun yarısına tamamiyle temellük etmek, Portekiz Angolasını manda altına almak istemekte olduğu öğrenilmiştir. Bu mandada Almanya, reylerin ekseriyetine sahip olacaktır. Bu son teklifi, istifasından evvel doktor Şaht serdetmiştir.

Dahiliye vekili geliyor

Dahiliye Vekilimiz ve Parti Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya bugün Ankaradan şehrimize gelecektir.

Millî müdafaa vekilimiz de yarın geliyor

Ankara 1 (Telefonla) — Dahiliye vekilimiz B. Şükrü Kaya bu akşam İstanbula hareket etmiştir.

Millî müdafaa vekilimiz general Kâzım Özalp yarın İstanbula gitmek üzere şehrimizden ayrılacaktır.

Kumbara ikramiyesi

Ankara, 1 (A. A.) — Türkiye İş Bankasının birincikânun kumbara ikramiye keşidesi bugün yapılmış ve iki bin liralık ikramiye Ankarada 25550 numaralı küçük tasarruf hesabı sahibi Bayan Mihriban Başer,e isabet etmiştir.

Japonlar Çinin merkezine yaklaştı

Londra, 1 (Hususî) — Deyli Telgraf gazetesinin Şanghay muhabiri bildiiryor: Japonlar şiddetli bir topçu ateşinden ve tayyare bombardımanından sonra Nankinin 120 kilometre mesafesinde bulunan Kuang - Tu yu zaptetmişlerdir.

Bundan sonra dört istikametten olmak üzere Çinin payitahtı üzerine yürümekte devam etmektedirler. Bu yollardan birincisi Şanghaydan Nankine giden demiryolu hattıdır. İkincisi İhingden Nankine giden büyük yoldur. Üçüncüsü Vu - Hunun cenubundaki yoldur. Dördüncüsü harp gemileri ile şimdi Çinkyang'a kadar kontrol altına alınmış olan nehir yoludur.

Çang - Kay Şek Çinlilerin son nefere varmcıya kadar harbe devam edeceklerini söylemiştir. Fakat şayet komünistleşme tehlikesi artacak olursa payitahtın Hauko'ya nakledilmesi ihtimali vardır.

MÜHİM BİR HADİSE

Londra, 1 (Hususî) — Japonların Şanghayda Fransız imtiyaz mıntakasının önünde demirlemiş olan Amerikan ve İtalyan ganbotlarını zaptetmeleri burada çok vahim bir hâdise olarak telâkki ediliyor.

Japon bahriye kuvvetleri gemilerin içerisinde bulunan tayfaları gene bu gemilere hapsetmişler, bayrakları denize atmışlardır. Sonra bu gemileri nehirin mansabına doğru götürmüşlerdir.

Yeni bir Turan birliği mi

(Üst tarafı 1 incide)

maktadırlar.

Bu Japon erkânıharbinin Varşoyayı ziyareti ile alâkadar olarak, burada çok mühim bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda Orta Asya, Çin ve Rus işlerini çok iyi bilen içtimaiyatçı Otmar bir konferans vermiş ve şunları söylemiştir:

"Japonlar Asya kıt'asındaki hâkimiyet ve menfaatini Ruslar tarafından tehdit edilmiş görmektedirler. Bu tehlike demoklesin kılıcı gibi, Mançurya, İç Moğolistan, Korey adası şimalî Çin, hattâ Japon adaları üzerinde de kendisini hissettirmektedir. Havacılığın bugünkü terekkiyatına göre, Rus tayyareleri Vlâdivostokdan kalkarak Tokyoya ve Osakaya misafirliğe gidebilirler. Japon imparatorluğu bundan endişe etmektedir.

Binaenaleyh, Japonyanın maksadı yalnız Nankin hükûmetini ezmek değildir. Japonlar daha uzakları hedefe almaktadırlar. Çünkü başka türlü emniyet altında olamazlar. Orta Asyada kuvvetli bir cereyan halinde olan Turan birliği hareketi Japonların plânlarını kolaylaştıracaktır. Sovyetlerin, Türkmenistan, Özbekistan, Tacikistan, Kazakıstan, ve Kırgız cumhuriyetlerinde hergün meydana çıkarılan gizli "milliyetperver,, teşkilâtları "Turan birliği mefkûresini taşıyan insanların kurdukları teşekküllerdir. Bu mefkûreyi vaktivle Enver Paşa ortaya koymuştu. Birçok mücadelelerden sonra bolşevikler bu hareketi söndürmüşlerdi. Fakat, bu cereyan öldürülememiştir.

Orta Asyadaki Turan birliği mefkûrecilerini kendi tarafına kazanmak isteyen Japonlar, Tokyoda bir halife namzedi bulundurmaktadırlar. Mançurya saltanatının varisi Puiyi Japonlar Mançukuoda nasıl bir âlet olarak kullanıyorlarsa, Turan birliği mefkûresi güden ve bugün Sovyetlerin el altında bulunan Türk Cumhuriyetlerinde ve Tokyodaki müstakbel halifeyi bir vasıta olarak kullanacaklardır ve Rus — Japon harbi muhakkaktır.....,,

Kâğıthane köyünü su bastı
25,000 lira zarar ve ziyan var

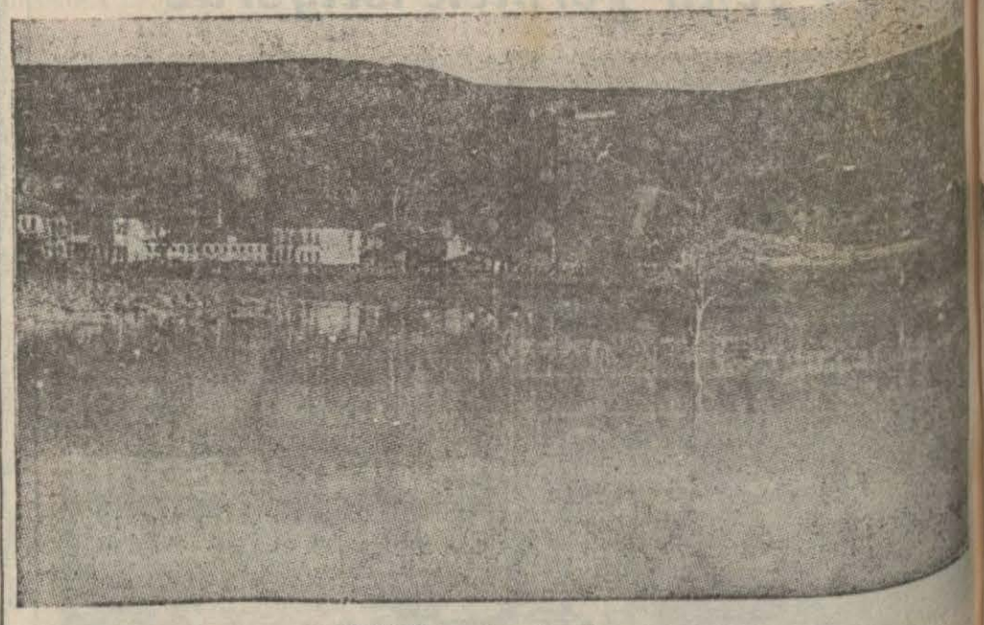

Kâğıthaneyi su bastı...

Kâğıthane deresi on gündenberi yağan yağmurun tesiriyle ve muhtelif kollardan karışan sellerle kabarmış evvelki gündenberi de taşmağa başlamıştır.

Su dün sabah köprünün üzerinden Çağlayan köşkü önünden bende kadar olan sahanın sağ ve sol kısımlarında bulunan 150 den fazla bahçe suları altında kalmıştır.

Zarar tahminen 25 bin lirayı bulmaktadır.

Açık bir siyaset oyunu

(Üstyanı birincide)

halisi dükkânlarını kapatarak matem tutmuşlardır. Bu suretle Paristeki Fransız hükûmetinin Hatay işinde Suriye ve Hataydaki Fransız memurları ile beraber mes'ul olduğu şüphesini ister istemez zihinlerde uyandırmışlardır. Bununla beraber Atatürkün yukarıya kaydettiğimiz sözleri çok açık gösteriyor ki bu meselede asla telâş ve endişeye mahal yoktur.

Acaba Hataydaki Fransız delegesi niçin oradaki Türkleri çok haklı bir millî bayramdan mahrum etmiştir? Niçin Fransanın Suriye komiseti Şam ahalisini Hatay Türkleri için istiklâl müjdecisi olan bir günde Antakyaya gitmemek suretiyle matem tutmağa teşvik etmiştir?. Zira bu Fransız sömürgecileri Hatay meselesini Suriye meselesi yapmakta kendileri için hususî menfaat görmektedir.

Bu menfaatin mahiyetine gelince, basit düşünen insanlar için bunu anlamak biraz güçtür. Fakat Fransızların müstemleke siyasetini iyi bilenler için zahirde muammaya benziyen bu vaziyet tam tersi açık bir siyaset oyunundan ibarettir. Şöyle ki: Suriyede mandater adı ve sıfatı ile oturmakta olan Fransızlar bu memleket ahalisine verdikleri istiklâl vaadini asla yerine getirmek niyetinde görünmeyorlar. Fransanın Suriyede bugün haiz olduğu tahakküm idaresi ve bu idareden istifadesi ne ise bundan yüz sene sonra da yine öyle olacağı, öyle kalacağı ve olması ve kalması lâzımgeldiği hesabı ile yürüyorlar.

İşte bu noktadan Hatay'ın istiklâli Suriyedeki mandater Fransanın bir türlü işine gelmemektedir. Türkiye Cumhuriyetinin ve Türk milletinin millî bir mesele olarak ele aldığı ve Milletler Cemiyeti kararı ile kazandığı bu davanın fiilî surette halli Fransızların Suriye hakkındaki hesaplarını bozmaktadır. Şayet Hatay Türklerine Cenevrede imzalanan beynelmilel vesikalar ile müeyyed hakları verilir ise, Hatay ülkesi mukadder istiklâline mazhar olursa bunun arkasından Suriyenin istiklâli meselesi meydana çıkacağı düşünülmekte ve bundan endişe edilmektedir.

Bunun içindir ki Suriyenin istiklâli meselesini daima sözde bırakmak, Suriyelilere kendi istiklâl davalarını unutturmak için Fransız müstemlekecileri Milletler Cemiyeti önünde haksızlıklarını bütün dünyaya karşı itiraf ile kabul ettikleri Hatay istiklâlini Suriye için bir tehlike, adetâ bir millî felâket gibi gösteriyorlar. Hatay Türklerinin millî bayram yapmağa hazırlandıkları bir günde Suriyelileri matem tutmağa teşvik ediyorlar.

Hakikat halde ise Hatayın istiklâli Suriye istiklâlinin başlangıcı ve maddî teminatıdır. Suriyeye gerçekten istiklâl verecek bir Fransa için Hatay Türklerinin istiklâlini tanımaktan daha tabiî bir şey olamaz. O halde Hatay rejimi meselesinde Suriyeli komşularımızın çok dikkat etmeleri, Hatayın istiklâlini Suriye için bir tehlike, yahut bir millî felâket gibi göstermek istiyenlerin entrikalarına kapılmamaları lâzımdır.

ASIM US

Atatürk diyor ki

(Üstyanı birincide)

Hataylıların bayramlarına şeref vermekten kendini alıkoymuş ise buna diyeceğim yoktur. Hatayda Fransız delegesi, Hataylıların çok şevk ve heyecanla bayram yapmaları tabiî olan bir günde, eğer Hatay Türklerini serbestçe bugünü kutlamaktan menedecek tedbirler almış ise, buna yazık demekle iktifa ederim.

Böyle bir zihniyet, devletler arasında yüksek dostluk münasebetlerinin hal ve istikbali için müsbet yolda yürümek lüzumunun henüz anlaşılmamış olmasından ileri gelir. Maamafih her şeye rağmen Türkiye Cumhuriyeti hükûmeti ile Fransa Cumhuriyeti hükûmeti arasında Cenevrede imza olunan vesikaların tayin ettiği rejimin birinci safhası, Hatay Türklüğünün yüksek azim ve enerjisile başlamıştır. Başka türlü olamazdı ve bundan sonra da olamaz. Buna Türkiye Cumhuriyetinin ve Türk milletinin olduğu kadar bu meselede söz vermiş olan Fransa hükûmetinin ve milletinin de şeref ve haysiyeti mühimdir."

Numan Menemencioğlu
Mebusluktan istifa etti

Ankara, 1 (Hususî) — Büyük Millet Meclisi bugünkü toplantısında Gaziantep mebusu B. Numan Menemencioğlunun mebusluktan istifa ettiğine dair olan takrir okunmuştur.

Bugünkü toplantıda müzakeresi yapılan maddeler arasında 1937 malî yılı muvazenei umumîye kanununa dahil bazı daire bütçelerinde değişiklik ve Millî Müdafaa vekâleti ile düyunu umumiye 1937 malî yılı bütçelerinde 150 bin liralık münakale yapılmasına dair kanun lâyihalariyle idare heyetinin Büyük Millet Meclisi 1937 yılı bütçesine 26.202 liralık tahsisat kanulmasına dair kanun teklifi kabul edilmiştir.

Vali Bursaya gidiyor

İstanbul Vali ve Belediye Reisi Dr. Muhiddin Üstündağ, bir hafta müddetle bu sabah şehrimizden Bursaya hareket edecektir.

B. Üstündağ bayramı Bursada geçirerek, bayramdan iki gün sonra şehrimize dönecektir.

Hatice kadın tevkif edildi

Maznun bir isim iltibasının başına işler getirdiğinden bahsediyor

Dün tevkif edilen Hatice

Balıkesirde seni oğluma alacağım, diye Adile kızı kandırarak ailesi ve akrabaları ile beraber İstanbula getiren, altmış lira kadar da paralarını dolandıran Hatice yahut Fethiye kadın dün adliyeye sevkedilerek birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya alınmıştır.

Hatice kadın, kırk yaşlarında, şişman çarşaflı bir kadındır. Yanında 9, 10 yaşlarında bir de çocuğu vardı. Jandarma ile beraber mahkeme salonuna giren Hatice suçlu mevkiine oturdu ve hüviyetini şöyle bedi:

— Adım Hatiçe, Somalıyım, üç çocuğum var. üç senedir dulum.

— Ama sana Fethiye de diyorlar

— Hayır. Asıl adım Haticedir. Kızkardeşi öldüğü için onun adı olan Fethiye derdi bana:

— Peki şimdi şu Adile hikâyesini anlat bakalım.

— Yalan. Hepsi yalan vallahi. Onu anlatayım başından:

Oğlum, Aydına gitmişti, dönüşte Adileyi bir bahçede tanımış, konuşmuşlar. Bunun üzerine oğlum bir mektupla vaziyeti bana yazdı. Git kızı gör bakalım beğenecek misin? dedi. Ben de gittim. Adile ile konuştum. Ailesi akrabaları hep beraber kalktılar İstanbula geldik.

Kendi eşyalarını ve benim eşyalarımı köprüde emanetçi Sultanaya teslim ettik.

Oğlum ev tutacaktı. Kendilerini Şaresi oteline yerleştirdim. İstirahat etsinler diye.

Fakat oğlu... kızla darılmış, kalkıp Eskişehire g...i.

Adile bunun üzerine darıldı; neden oğlum ona diye ağlamağa başladı. Annesi ve yengesi kızı kandırmış diye o da polise müracaat etmiş.

— Peki ama sen onların altmış lirasını da almışsın.

— Hayır, onlar misafirlerle beraber geldiler. Yol masraflarını bana ödemek istiyorlar. Yalan, para almadım onlardan. Eşyalarını da bugün tamamen teslim ettim. Balıkesire gittiler.

— Senin bir sabıkan da varmış, iki sene evvel Ziraat bankasını dolandırmak istemişsin.

— Yalan. Bu yasıma geldim namusumla yaşadım, ben o kadın değilim. Fethiye ismi başıma bu belâyı açtı, sensin dediler. Katiyen sahtelik yoktur.

Hâkim Reşit bundan sonra, oğlu Fettinin ifadesi alınamamış olduğundan ve ikametgâhının tesbit edilmemesinden dolayı, Hatice diğer adı Fethiye kadının tevkifine lüzum görerek, evrakını müddeiumumiliğe göndermiştir.

Hususî müessesselerde çalışan hamalla ... ket giymeleri kararlaştırılmıştır. Ay ... yaşından küçük çocuklar bu işlerde ... lmıyacaktır. Taşınacak yük miktarı ... it edilmiştir.

Küçük Haberler

* Bu ayın 27 sinde Ticaret Odası Meclis intihabı yapılacaktır.

* Defterdar muavinliğine tayin edilen İbrahim, dün yeni vazifesine başlamıştır..

* Belediye İstanbul suları hakkında hazırladığı raporu Sıhhat vekâletine göndermiştir.

* İktisat vekâleti müşaviri Vander Porten deniz nakliyat işleri etrafında incelemelere başlamıştır.

* Ankara — Sıvas telefonu bugün umuma açılmıştır.

* Şehrimizde açılacak olan sağır ve dilsiz mektebinin müfredat programı Kültür bakanlığından gelmiştir. Mektebin kurulmasına sarfedilmek üzere dilsizler cemiyeti dört bin lira vermiştir. Bu devreye 25 sağır ve dilsiz alınacaktır... Mektep direktörlüğüne Veysi, öğretmenliğe Salâh Yeter tayin edilmiştir.

* Küçük el arabalarına konacak plâkalar için, belediye bir talimatname hazırlamaya başlamıştır. Yeni araba tip tesbit edilinceye kadar çirkin manzara arzeden el arabalarına plâka verilmiyecektir.

* Cerrahpaşa hastanesinde yapılacak büyük hariciye paviyonu inşaatı bir yılda bitirilecektir. Paviyon 150 yataklı olacaktır. İnşaat müteahhide ihale edilmiştir.

* Duba ve mavna almak için Pireye giden heyet, hazırladığı raporda, pire limanında ihtiyaca uygun 20 duba bulunduğunu bildirmiştir. Vekâlet bunların hariçten alınmasını mahzurlu görmezse, hemen satın alınacaktır.

* Sumer Bank genel müdürü Nurullah Sumer yakında Almanyaya gidecektir.

* Son birkaç gün içinde Sovyet Rusyaya kilosu 55—56,5 kuruştan 500 balya yapağı satılmıştır.

* Ünitürk 13,95 liraya düşmüştür.

* Matbuat genel direktörlüğüne tayin edilen Naci Kıcıman yeni vazifesine başlamıştır..

* Kızılay cemiyetinin Kadıköy şubesi, ilkkânunun 11 inci akşamı Kadıköyünde Süreyya sineması salonunda bir balo verecektir.

* Yeni ipekli kadın çorapları piyasaya çıkarılmaya başlanmıştır. Çoraplar yeni standard nizanmasıne uygun olarak yapılmıştır. Çorapların konçlarının altında cinsini gösteren damgalar vurulmuştur.

* Belediye Galatada Kocamustafapaşa caddesini genişletmeğe karar vermiştir. İstimlâk muamelesine yakında başlanacaktır. Yol yirmi etre genişletilecektir.

* Bütün taksi otomobillerile diğer otomobil camlarının kırılmaz camdan yapılmasına karar verilmiştir. Alâkadara tebligat yapılmıştır. Bir şubattan itibaren cam taktırmayan otomobiller seferden menedilecektir.

Günlük RADYO Programı

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla Türk musikisi. 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı. 14 Son.

Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Plâkla dans musikisi. 19 Şan: Bayan İnci tarafından, piyano ve keman refakatile. 19,30 Spor musahabeleri: Eşref Şefik tarafından. 19,55 Borsa haberleri. 20 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi. 20,30 Hava raporu. 20,33 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Fasıl saz heyeti: Okuyanlar, İbrahim, Küçük Safiye, Ali: Keman Cevdet, Kanun Muammer, Kladnet Hamdi, Tanbur Selâhattin, ut Cevdet Kozan (Saat ayarı), 21,15 Orkestra: 1 — Bach: Hamlet uvertür. 2 — Gounod: Faust. 3 — Vollsted: Freres Joyeux, vals. 4 — Grieg: Huldigungsmarsch. 5 — Eilenberg: Petit bal aux Jardins. 22.15 Ajans haberleri. 22.30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 22.50 CSon haberler ve ertesi günün programı. 23 Son.

Limanda

BUGÜN KALKACAK VAPURLAR

Saat	Vapurun adı	Gittiği yol
16	Güneysu	Karadeniz
9,30	Kocaeli	İzmit
8,30	Anafarta	Mudanya
20	Bandırma	Bandırma

GELECEK VAPURLAR

Saat	Vapurun adı	Geldiği yer
17,30	Anafarta	Mudanya
6,30	Bandırma	Bandırma
6	Bartın	Ayvalık

BORSA

1 - 12 - 937

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

PARALAR

* Sterlin	628 —	Pezeta	—
* Dolar	126	* Mark	29,50
* Frank	88	* Zloti	23,—
* Liret	108	* Pengo	25,—
* Belçika Fr.	84	* Ley	14 —
* Drahmi	23,	* Dinar	52, —
* İsviçre Fr.	580,	Yen	—
* Leva	23	* Kron İsveç	32 —
* Florin	75,	* Altın	1108 —
* Kron Çek.	82,	* Banknot	269 —
Şilin Avus.	23		

ÇEKLER

* Londra	624, —	* Viyana	4,2260
* Nevyork	0,80	* Madrid	13,7820
* Paris	23.57	* Berlin	1,9838
* Milâno	15,20	* Varşova	4,2260
* Brüksel	4.7050	* Budapeşte	4,0256
* Atina	87 58	* Bükreş	106.8910
* Cenevre	3,46	* Belgrad	34,5750
* Sofya	64,1025	* Yokohama	2,7530
* Amsterdam	1.44	* Moskova	23,582
* Prag	22,7355	* Stokholm	3,1090

ESHAM

İş Bankası	9 80	Şir. Hayriy	—
Anadolu	2505	Çimento	9 85
Reji	1 60	Merkez Bank	96.

İstikrazlar — Tahviller

* 1933 T.Bor. I	—	Elektrik	—
* * * II	14.10	Tramvay	—
* * * II	13 50	Rıhtım	—
* * * III	1340	* Anadolu I	40 30
* Ergeni İstik.	95 75	Anadolu II	40 30
S. Erzurum	10150	Anadolu III	39 10
* İstik.Dahili	94 50	Mümessil A	39,

Zahire Borsası

1-12-937

CİNSİ	Aşağı Kr. Pa.	Yukarı Kr Pa
Buğday yumuşak	6 10	6 25
Buğday sert	6 —	— —
Arpa Anadol	4 7	4 9
Mısır sarı	3 27,5	4 30
Darı	5 —	— —
Yulaf	5 30	4 —
Fasulye ufak	6 30	7 —
Kuşyemi	7 20	— —
Afyon ince	540 —	580 —
İç fındık	35 20	— —
Peynir beyaz	39 14	40 —

GELEN			GİDEN		
Buğday	340	Ton	Tiftik	39,3/4	Ton
Arpa	121	„	Yapak	91,3/4	„
Çavdar	30	„	Razmol	150	„
Kepek	77	„	Susam	46,1/4	„
Z. yağ	29	„	Kıl	39	„
Un	135	„	Un	61	„
Mısır	69	„	İç fındık	6,1/2	„
Pamuk	7	„	B. Peynir	8	„
K. ceviz	5	„	K. ceviz	5	„

İSTANBUL Belediyesi Şehir Tiyatroları
Saat 20,30 da
KRAL LİR
5 erde
Yazan: W. Shakespeare
Türkçesi: Seniha Bedri Göknil

OPERET :
Saat 20,30 da (AYNAROZ KADISI) 6 tablo. Pazar günleri 15,30 da matine
Yazan: Celâl Müsahipoğlu

Yugoslavya

Ve Japonya dün Frankoyu tanıdı

Salamanka 1 (A. A.) — Röyter muhabiri bildiriyor:

Yugoslavyanın Franko hükûmetini tanıdığı resmen bildirilmektedir. Yugoslavya, Frankoyu tanıyan dokuzuncu memlekettir.

Berlin 1 (A. A.) — Siyasî mahafil Burgo hükûmetinin Japonya tarafından tanınmasını memnuniyetle selâmlamaktadır. Bu mahafil, şimdiye kadar 10 hükûmetin Frankist İspanyayı hukuken veya fiilen tanımaktadırlar.

Ayni mahafil, Japonyanın son hareketinin Berlin - Roma - Tokyo müsellesinin tesanüdün-ü göstermekte olduğunu beyan etmektedirler.

Yugoslavya başvekili Romaya gidiyormuş

Roma 1 (A. A.) — Resmî bir tebliğ, B. Stoyadinoviçin bu ayın beşinde Romaya gelerek B. Ciano - nun İtalya — Yugoslavya itilâfının akdi esnasında Belgradda yapmış olduğu ziyareti resmen iade edeceği bildirilmektedir.

Yugoslavyanın millî bayramı

Belgrad 1 (A. A.) — Gazeteler bugün memleketin her tarafında merasimle tesit edilecek olan millî ittihat bayramına uzun makaleler tahsis eylemekte ve Yugoslavyanın istikbalinden hararetle ve imanla bahsetmektedirler.

Türk Hatay!

Faydasızdır gündelik fesad, fitne ve yalan:
Ergeç Türkün olacak, ezelî Türkün olan.
Toprağı Türk atının iziyle damgalıdır;
Kırk asırdanberidir Hatay Türkün malıdır;
Gündelik çabalama vermez ne olsa fayda!
İstiklâl savaşında ayaklandı Hatay da,
Gömülmüşken bir derin geceye yıldızla ay,
Biribirini gözleyen kaleler, Anteb, Hatay,
Tutuşan ruhlariyle belirip doğruldular;
Biribirinin izini, hedefini buldular!..
Gösterdi bir Türk şehri nasıl kükrer, kurtulur;
Anteb, gazidir; Hatay, lâzımsa gazi olur!
Ergeç kavuşacaktır ana oğula, ok yaya;
Bir gün başka renk bayrak çekilirse Hataya
Onu alkanımızla biz boyarız kızıla!
Şimdi her Türk gencine Hatay oldu tek sıla!
Delegeler! Sonunu düşünün, iyi bakın,
Yarım, kötü, eyreti tedbirleri bırakın:
Başka bir şey doyurmaz istiklâl açlarını!
Erkekler kollarını, kadınlar saçlarını
Yangına verirler de her yer baca kesilir;
İskenderun, Antakya bir Kartaca Kesilir!
Maksadların çarpıksa, vâdlerin yalansa
Hayranınken düşmanın kesiliriz Fransa!
Belirir seni öğen kalemlerde süngüler,
Dostluğuna mezarda iskeletlerin güler!
Türkün dostu olanlar olmalı Türk gibi er;
Biz eski Şark değiliz hey bunak Klod Farer!
İstiklâl en aziz hak, ekmekten, sudan bile;
Meseledir: Su içene dokunmaz yılan bile,
Bu hakta hiyle yapmak yılan olmaktan iğrenç!...
Seni büyük vazifen bekliyor Hataylı genç!
Her gün yeni bir fitne, her gün yeni bir fesad,
Bir gün her şey gitmeden, kalmadan bir kuru ad,
Bekliyen, boyun büken nesil doğmadan yetsin,
İller sinsi kültürü onu boğmadan yetsin!
İstiklâl hakkın senin, tak canını dişine,
Haydi memleketine, haydi büyük işine...
Kalbini kemirmesin kara şüphe, kötü zan;
Bir yurdu bir tek oğlu bile kurtarır bazan;
İstiklâl her millete, hele Türke öz haktır!
Hatay kurtulacaktır!
— Hatay kurtulacaktır!

BEHÇET KEMAL ÇAĞLAR

Mühim meseleler

Yabancı dil dersleri

Bazı Türkçe dersler ecnebî dille okutulamaz mı?

Liselerde yabancı dil derslerinin ıslahı için ne yapmalı? Mevzuu üzerinde açtığımız anketle şimdiye kadar muhtelif lise öğretmenlerinin fikirlerini neşrettik.

Burada ismini söylemek istemeyen bir bayan lise öğretmeni diyor-ki:

" — Gazetenizde tetkik edilen lisan meselesi işini hergün ehemmiyetle takip ediyorum. Bence lisan öğrenmek hususunda lise ve orta okullarda bu işe ayrılan saat pek azdır.

Bugünkü beş saat üzerinden lisan meselesini halletmek mümkün değildir. Bununla beraber mevcut programa yeni saatler de ilâve edilse yine istenilen faydalar temin edilemiyecektir.

Zaten bugünkü liselerde ders saatleri programı normal bir durumdadır. Bu vaziyet karşısında yegâne çare her iki vaziyeti de düzeltmek için türkçe yapılan derslerden bir kaçını Galatasaray ve kollej okullarında olduğu gibi yabancı dille tedris etmektir.

Bu suretle liseyi bitiren çocuklar muhakkak surette bir ecnebi lisanına sahip olacaklardır kanaatindeyim.,,

Dört maskeli haydut

Bir bakkal dükkânını basılar

İzmir, 1 (Hususî) — Bergamanın Saraçlar köyünde bir soygunculuk hâdisesi olmuştur:

Maskeli dört haydut köyün bakkalı B. Zühtünün dükkânını basmışlardır. Bakkal derhal kaçmağa muvaffak olmuş ve jandarmaları haberdar etmiştir.

Haydutlardan ikisi jandarmalar tarafından yakalanmıştır. Diğer ikisi de aranmaktadır.

Londradnn gelen vapurumuz

Kazaya uğradı

İzmir, (Hususi) — İzmir Karşıyaka seferleri için Londradan alınacak "Bayraklı,, vapuru, memleketimize gelmek üzere yola çıkmıştı.

Son alınan haberlere göre, vapur, Fransa sahillerinde bir kaza geçirmiş, pervanesi kırılmıştır.

Bir büyük Yunan edibi öldü

Atina akademisi azasından ve Yunanistanın en büyük ediplerinden Pavlos Nirvanos üç günlük bir hastalıktan sonra ölmüştür.

Nirvanis 71 yaşında idi. Genç yaşında tabip olarak bahriyeye girmiş 1922 senesinde başdoktorluk unvaniyle tekaüt edilmişti. Muharririn pek çok eseri vardır.

Orta ve şarkı cenubî Avrupada Almanya-ya serbest hareket hakkı verilirse

ingiltere çok aldanır!

Orta ve şarkı cenubî Avrupa hakkında mühim fikirlerini söyliyen Çürçil

Eski İngiliz nazırlarından B. Vinston Çurçil Londradaki müzakereler esnasında neşrettiği bir makalesine şöyle başlayor:

Dr. Göbles'in gazeteleri beni Almanyanın düşmanı olarak mimlemiştir. Bunun hakikatla hiç bir alâkası yoktur.

Harpten evvel fon Tirpitz'e denizdeki silâh yarışına nihayet verilmesini tavsiye etmiştim. Benim bu teklifim kabul edilmiş olsaydı Avrupadaki gerginliği hafifletmeğe yardım edecekti. Belki harbin önüne bile geçilebilirdi.

Şunu herkes bilir ki, mütareke esnasında, erzak dolu on, on iki geminin kira ile tutulmasını ve derhal Hamburga gönderilmesini teklif etmiştim: Bu tamamiyle insanî bir hareketti.

.... Binaenaleyh, sulh zamanında, kimsenin bana Almanya düşmanı demeğe hakkı yoktur.

Son aylar zarfında, bütün Avrupada neşredilen bu makalelere, Büyük Britanyada Alman teşekkülleri kurulmasının İngiliz - Alman münasebeti için tehlikeli olduğunu işaret etmiştim. Biz de Berlinde, nazi aleyhtarı 15 - 20 bin İngiliz bulundursaydık bilmem B. Göbles ne der. Zannetmem ki böyle bir teşekküle Berlinde uzun müddet yaşamak hakkı verilsin.

.... Biz, hiç bir ecnebinin, bizim memlekette kendi millî kavgalarına girişmesine müsaade edemeyiz. Almanlar da buna kendi memleketlerinde müsaade etmezler.

Bugün Almanyadaki idare taraftarı olan birçok kimselerle konuşmuşumdur.

— İngiltere, Almanyanın kendisine uzattığı dost elini kabul etmez mi?. diye sordukları zaman hiç bir İngiliz yoktur ki şu cevabı vermesin:

— Tabiî kabul eder. Sizin yeni müesseselerinizi sevdiğimizi söylemeyiz: biz bütün din ve ırk istibdadından kurtulalı çok oldu. Sizin Almanyadaki Yahudilere, katoliklere ve protestanlara karşı tuttuğunuz hareket tarzına taraftarız diyemeyiz. Bizim düşündüğümüze göre, komunistliğe karşı aldığımız cephe sizinkinden daha iyidir. Fakat, bu meseleler yalnız Almanyaya mün hasır kaldıkça:

"Hiç bir suretle karışmak istemeyiz. Bizim vazifemiz ve samimî şekilde arzumuz, bize ırkan ve daha birçok tarihî bağlarla bağlı büyük bir milletle iyi komşuluk etmektir. Almanyanın bize uzatacağı eli kabul ederiz.,,

Fakat, kendi kendimize şu suali sormayılız: Sonra ne olasak? Bizden dostluğumuzu göstermek için hususî bir hareket mi beklenecek? Böyle bir şey istemiyorlarsa ne istiyorlar?

Almanyanın bizden malî cihetten yardım istemesi muhtemeldir. Halbuki kendisi o müthiş silâhlanmasına senede bir milyar İngiliz lirası harcayor. Onun için böyle bir yardımı milletimize kaoul ettiremeyiz. Orada oturanların arzusu olmadıkça hiç bir müstemlekemizi de Almanyaya veremeyiz.

Almanyaya, İngiltere ile Fransayı Garpta serbest bıraktığı müddetce Orta ve cenubu şarkî Avrupada hareket serbestliği verirsek çok aldanmış oluruz.

Karada ve denizde gürültü yasak

Kara ve denizde çalışan motörlü vasıtaların gürültü yapmamalarını temin için bunlara mahsus bir talimatname vücuda getirilmiştir. Bütün kara ve deniz vasıtaları bu talimatnameye tâbi olacaklardır.

Gazi köprüsü

Gazi köprüsünün inşaat hazırlıklarına devam edilmektedir. Şimdiye kadar gelen dubalar yerlerine konmuştur. Almanyadan ısmarlanan demir aksam da yola çıkarılmış bulunduğundan birkaç güne kadar şehrimize gelecektir.

Fikir ve edebiyat meseleleri

İNKÂR devirleri

Yazan: SADRİ Ertem

Işıklı, berrak Akdeniz medeniyetinin eski bir diplomatı ve fikirde Nihlizm'in babası Gorgiyas zeki bir buluşla hakikati inkâr eder. Der ki:

"Var olan hiç bir şey mevcut değildir. Çünkü bir şey var olaydı Parmenides'in dediği gibi ebedî olurdu. Ebedî olan şey namütenahidir, namütenahi olan zaman, ve mekân içine giremez, zaman ve mekân içinde olmıyan şeyleri biz insanların anlamasına imkân bulunamaz, yani o şey yoktur."

Dünyada hakikat yoktur, diye bütün zekâ ve fikir kombinezonlarına hücum eden bu Nihlist fikir adamı, Sokratı, Platonu yaratan Yunan tefekkürünün hamurunu karanlardandır.

* * *

Sokrattan evvel yaşamış bu nihlist Yunan tefekkür hayatında olduğu kadar, beşerî tefekkür sahasında da ehemmiyetli bir iz bırakmıştır.

Gorgiyasın tefekkür tarzı, hakikî anlayış şekli zaman zaman taze bir mevzu olarak insanların karşısına çıkmıştır. İnkâr, hiç bir şeye inanmamak, en doğru, en hakikî sanılan şey önünde şüphe, beşeriyetin devir, devir genç bir haleti ruhiye gibi karşıladığı manzaradır.

Gorgiyas Atina sokaklarında dolaştığı kadar bugünkü Avrupanın asfalt caddeleri üstünde taze bir insan gibi yaşamaktadır.

Gorgiyas beşeriyetin inkâr devirlerinin ebedî genci, ebedî yaşayan tipidir.

* * *

Gorgiyas bir devrin sonunda dünyaya gelen insanları en çok temsil kudreti olan bir şahsiyettir.

Her devir biterken ve her devir soluk, ve yalnız şekillerden ibaret bir kadavra halini aldığı zaman hakikat korkunç, sevimsiz, ve üzerine hücum edilmesi farzolan bir heyulâ, izahı mümkün olmıyan bir karışıklık yekûnu haline girer.

Hakikat telâkkisi insanın hayatına, vücuduna uygun bir elbise gibi uygun bulunduğu müddetçe güzeldir; izahı mümkündür.

Fakat bir devir biterken, nihayet bulurken sönen bir kandil gibi evvelâ, kendi yağını tüketir. Yani fikirler artık ışık vermez olur.

Fikrin, inanılan prensiplerin inanılmaz, sevilen şeylerin sevilmez hale gelmesi, cemiyetin ekseriya nevi değiştirme zamanlarında vukuagelir.

* * *

İnkâr devirleri, sosyetelerde altüst olma, sınıfların değiştirme zamanlarının âdeta bir işaretçisidir.

Atinada nizamı aristokrasiye göre kurulmuş bir site, çabucak yaptığı tekâmülle sınıflarına yerlerini değiştirmek imkânını vermişti. Atinada ticaretle meşgul olanların ve gemicilik yapanların devlet mukadderatına doğru yükselmeleri bir taraftan felsefeyi politika ile başbaşa bırakmış, bir yandan da hayatın izah tarzlarını değiştirmeğe yol açmıştı. Bunun ilk eseri eskinin, eski dünya nizamının topyekûn inkârı idi.

Bu inkârcılık beşeriyetin devir, devir geçirdiği nihlist hareketlerinden biridir.

Sadri Ertem

Bu kadını elektrikle idam edecekler

Onyedi kişiyi zehirlemiş

Anna Mari

Nevyork 30 (Hususî) — Bütün Amerikada idama mahkûm edilen bir kadından bahsedilmektedir.

Anna Hahın ismindeki bu kadın muhakemeye memur olan 11 kadın ve bir erkekten müteşekkil hakem heyeti, uzun tahkikat ve tetkikattan sonra, cezasını hafifletecek hiç bir sebep bulamamış ve idama mahkûm etmiştir. Bu, Ohio da elektrik sandalyesine oturtularak idam edilecek ilk kadındır.

Annanın kabahati evvelce yazılmıştı ve Türk okuyucularının da bu tırındadır.

Bir Alman olan bu kadın, uzun seneler zarfında, görünüşte hasta bakıcılık ederek, bir çok ihtiyar adamları zehirlemiştir.

Bu katil kadının kurbanları on bir dir ve hepsi de oldukça yaşlı adamlardır.

Bu cinayetlerin hepsini de Amerikada işlemiş olan Anna muhtelif şehirlerde dolaşarak, sokaklarda rastladığı Almanlarla tanışmak fırsatını

SPOR

Alman futbolcuları

ingiltere maçına hazırlanıyorlar

Alman futbolunun tekseçicisi ve yüksek beden terbiyesi mektebinin futbol profesörü doktor Otto Nerz, Alman mının, busene 31 ekarşı 3 sayı ile on milleti yenmek suretile kazandığı büyük muvaffakiyetile iktifa etmekdedir.

Geçen sene, Llesku'da, İsveç takımına karşı 2—0 mağlup olan Alman milli takımı, bu malûbiyete rağmen, oynadığı harikulâde oyun sayesinde, önümüzdeki Mayıs ayında, Berlinde, İngiltere milli takımile karşılaşmak hakkını kazanmıştı.

Doktor Nerz, İngiliz futbolunu ve bilhassa İngiliz futbolcularının oyun tarzlarını tetkik etmek için, Çek milli takımi ile,bugün (Dün) Londra da İngiliz milli takımına, ve bu ayın 8 inde de Glâsku'da İsveç takımına karşı yapacağı iki maçda hazır bulunacaktır.

Doktor Nerz, İngiliz oyuncularının sistemlerini iyice gördükten sonra, bu sistem hakkında Alman milli oyuncularına bazı talimat vermeği ve bu sayede Almanya, İngiltere maçında, İngilizlerin bu sistemini sekteye uğratmayı düşün etmektedir.

Polonyalıların

Futbola. Mühim bir hizmeti olacak

Viyanadan bildiriliyor:

"Polonya millî futbol teşkilâtı,, gelecek seneki Merkezî Avrupa kupası maçlarına, kendi takımlarını da iştirak ettirmek arzusunda olduğunu bildirmiştir.

Polonya şampiyonluğu maçları başlamak üzeredir. Gayet parlak bir formda olan takımlar, Avusturyalı ve Macar antrenörlerinin idaresinde, hummalı bir faaliyetle çalışmaktadırlar.

Merkezî Avrupa kupası maçlarını idare eden komite, Polonyalıların bu müracaatını tetkik etmektedir. Fakat buna memnuniyetle muvafakat cevabı verileceğine muhakkak nazarile bakılmaktadır.

Filhakika, Polonyalılar, son zamanlarda beynelmilel futbol âleminde birçok muvaffakiyetler göstermekte ve kendilerinden mütemadiyen bahsedilmektedir. Binaenaleyh, komite, Merkezî Avrupa kupasına Polonyalıların da iştiraki takdirinde, bu maçların daha büyük bir rağbet göreceği ve hasılatın da artacağı fikrindedir.

Her ne olursa olsun, Polonya fudbolu, bugün artık, Merkezî Avrupanın büyük takımları meyanında yer almağa müstahaktır.

Son derece enerjik ve biraz da sert oynayan Polonyalılar, Merkezî Avrupa kupası maçlarından, son senelerde görülen durgun oyunlara bir yenilik katmış olacaklardır.

İtalya-Fransa maçını

İsviçreli hakem idare edecek

Önümüzdeki pazar günü, Pariste "Park dö Prens,, de yapılacak olan İtalya — Fransa millî fudbol maçının hakemliği, her iki tarafın muvafakatiyle, beynelmilel hakemlerden olan İsviçreli Hans Vutrik'e havale edilmiştir.

NE VAR NE YOK?

Londrada yaşayan Filip de Laslo isminde çok meşhur bir ressam vardı. Macar milletinden olan bu ressam 68 yaşında olduğu halde geçen gün ansızın ölmüştür. Sanatkâr birçok hüküm dar ve büyük adam resmi yapmakla iştihar etmişti. 2000 den fazla resim yapan Laslo ölen İngiliz Kralı Yedinci Edvard, Kraliçe Aleksandıra, eski Portekiz Kralı, Kayser Vilhelm, Ruzvelt, eski Amerika Cumhurreisi Harding, Kraliçe Viktorya, Musolini, Yunan Kralı Kostantin, Asküvit, ve sair birçok maruf insanların resimlerini yapmıştı. Kraliçe Viktoryanın delâletiyle kral saraylarına girebilen bu sanatkâr, ilk önce, Feld Mareşal Sör Corc Hühaytın portresini çizmiştir, ki, bu portre şimdi Sen Ceyms sarayındadır. Müteveffa, modern ressamlığa düşman idi. Bir portreyi 300.000 franga yapardı. Son zamanda üzerinde uğraştığı eser, İngiliz Kralı Corcun portresi idi. Ressamın ölmesiyle bu yarıda kalmıştır.

Hükümdarların ressamı öldü

Türgenev kütüphanesi açıldı

Paris belediyesinin yardımiyle, geçen hafta Pariste yeni bir kütüphane açılmıştır. 100 bin kitaplı olan bu kütüphane, meşhur Rus romancısı Türgenev'in adına izafe edilmiştir.

1875 senesinde temeli atılan kütüphaneyi, vaktile, Nihilis namiyle anılan Rus mültecileri tesis etmiş-

(Sonu 10 uncuda)

Askerî Bahisler:

Tayyarecilik dev odımlarla ilerliyor

Müstakbel bir harpte Paris ve Berlin 2 saate yakıp yıkılacak

Tayyarelerdeki terakki hergün fazlalaşmaktadır. Altı ay ömürlü olan bir tayyare eski sistem addedilmektedir. Bunun içindir, ki hakikaten milletler biribirinden korkmaya başlamışlardır. İngiliz tayyarecisi F. Sven İngilterede yapılan bir müsabakada 15,852 metre yüksekliğe kadar yükselmiştir. Bu yükseliş bir rekor addedilmişti. Fakat, insanlar durmadan rekor kırmağa çalıştıkları için İngiliz tayyarecisinin yükselişi de şimdi geride kalmıştır. Bilhassa Almanlarla Ruslar rekabet hususunda diğer milletleri geçmektedirler. İngilizler Beritanya adasını düşmanlardan korumak için on bin metre yüksekliklerde tarassut noktaları bulundurmak tasavvurundadır. Bu tarassut noktaları düşman tayyarelerinin uzaklardan geldiğini görünce tayyare kuvvetlerini haberdar edecektir. Harekete gelecek tayyareler hemen havalanacaklar ve düşmanı karşılıyarak çarpışacaklardır. Lâkin böyle bir hücuma girişecek tarafın da bulutlar arasında kesif tayyareleri ve tarassut balonları dolaştırmayacağı ne malûm! Fransızlar, Paris şehrinin tayyare hücumlarından korunması için bu şehirin ufuklarını kaplayacak çelikten bir ağ kurulmasını düşünmektedir. Böyle bir ağın koskoca bir şehri yüzlerce kiloluk tayyare bombalarından koruyabileceği de şüphelidir. Büyük diritnotlar üzerine gerilen çelik ağlardan mülhem olan bu tedbir hem çok masraflı, hem de çok karışıktır. İnsanların zekâları böyle bir şeyi tasavvur ediyorsa da, muvaffakıyet derecesinin ne merkezde olacağı henüz malûm değildir.

Şurası muhakkaktır, ki zamanımızda, hiç bir teknik sahada tayyarecilikteki kadar hızlı bir ilerleyiş görülmemektedir. En birinci teknisyenler, mühendisler, kâşifler, kahramanlar havalar için yetişmektedir. Havacılık smayii çok fazla kazanç temin etmekte olduğu için, bütün iktısat ve finans âlemi bu uğurda kasalarını açmışlardır. Tayyare fabrikaları az verip çok almağa alıştıkları için, zekâlar bu sahada çalıştırılmaktadır.

Son seneler zarfında İngiliz tayyare sanayii de birdenbire inkişaf etmiştir. Bir müddet evvel İngiltere Hava Nazırı Sör Samuil Hor İngilterenin, hava kuvvetleri itibarile Fransadan sonra ikinci derecede geldiğini söylemişti. İngilizler o seneler zarfında tayyare tiplerinin terakkisine pek ehemmiyet verir görünmüyorlardı. Terki teslihat hususunda başka milletlere örnek olmak istiyorlardı. 1929 yılında Samuil Horun muavini Filip Sason İngilterenin dünya millet leri arasında hava kuvvetleri itibariyle dokuzuncu dereceye indiğini ilân etmekten çekinmemişti. Bir taraftan İtalyanlarla Almanlar, diğer taraftan Ruslar, fevkalâde süratle hazırlanıyorlardı. Acele iş görmeği sevmeyen İngilizler daha altı yıl düşündüler. Plânlar çizdiler; komisyonlar teşkil ettiler, ve en nihayet 1935 yılında karar vererek, havalarda herkesten çok kuvvetli olmak için çalışmağa başladılar..

İlk hamlede, mevcut tayyare kuvvetlerini beş misline iblâğa karar verdiler. Yedi sene müddetle ihale olunan siparişleri üç seneye indirdiler, ve müthiş bir faaliyete geçtiler.

Fakat, İngilizlerin bu faaliyeti karşısında öteki milletler de kollarını bağlayıp seyirci vaziyetinde kalmadılar, onlar da; bütün varlıklariyle mevcut olanı kat, kat fazlalaştırmağa giriştiler. Bu sür'at, bu rekabet bütün şiddetiyle devam etmektedir ve edecektir. Kim kimi geçecek, hangi millet hangi milletten üstün gelecek? Bunu istikbal gösterecektir. Evvelce, saatte 120 mil kateden tayyareler sür'atli addedilirdi, bu sür'at son zamanlarda 300 mile çıktı. Bir bombardıman tayyaresinin vasatî sürati bugün 300 mildir. Ren nehri boyundan kalkıp Parisi bombardıman etmek istiyecek Alman tayyareleri 2 saat içinde vazifelerini görüp dönebileceklerdir.

Bilmukabele ayni şeyi Fransız tayyareleri de Almanlara yapabilecekler dir. Mütehassısların iddiasma göre, havalarda düşmandan korunmak için meydana getirilecek müdafaa hatları, ileri geçmek isteyecek olan tayyarelerin ancak yüzde ellisini durdurabilecektir. Diğer ellisi ile ikinci hattaki müdafaa tayyareleri döğüşmek mecburiyetinde kalacaklardır. Demek ki, 200 - 300 ü birden hücuma geçecek olan bir tayyare kafilesinden varısı havalarda çarpışırken. diğer yarısı Paris gibi büyük bir şehri yakabilecektir. — *Mahmut Necmettin Deliorman.*

---

bulmuş ve içlerinden tek başına yaşayanları ve hasta olanları, ayni zamanda zenginlerini seçmiştir.

"Gurbet diyarında,, ihtiyar ve kimsesiz ihtiyarlara, bir vatandaş sıfatiyle ve merhamet düşüncesiyle (!) bakmak isteyen bu kadın, onları eline geçirdikten sonra ilâçları - na veya yiyeceklerine zehir katarak birer birer öldürmüştür.

Bu cinayetlerin hepsinde adalet in pençesinden kurtulan Anna, arasıra ortadan kaybolur ve tekrar başka bir Almanın yanında görünürdü. Ölümler esrarengiz kalır, bazan da kurbanın esasen ihtiyar ve hastalıklı olması onun üzerinde hiç bir şüphe uyandırmazdı.

Fakat, en son cinayetinde Anna yakayı ele vermiştir:

Yakop Vagner isminde bir Alman, yine ayni usulde verdiği zehiri biraz fazlaca kaçırıyor.

Adamcağız öldüğü zaman gelen doktor, ölümün zehirlenme neticesi olduğunu anlıyor.

Bunun üzerine, pek tabiî olarak, evvelâ Annadan şüphe ediliyor.

Çünkü hastanın yanında ondan başka kimse yoktur.

Kadın, yakalanınca, cinayetini itiraf ediyor. Bundan sonra, diğer şüpheli kalmış ölümlerin de tahkikatı tekrar yapılıyor.

Onlarda da bu katil kadının alâkadar olduğu anlaşılıyor. Bunları Anna da itiraf ediyor.

Şimdi, bütün dünyanın nefretle karşıladığı bu cani kadın idam edilecektir.

Aldatılan koca ne yapar?

Meseleyi silâhla mı halleder; mahkemeye mi baş vurur; yoksa susar mı?

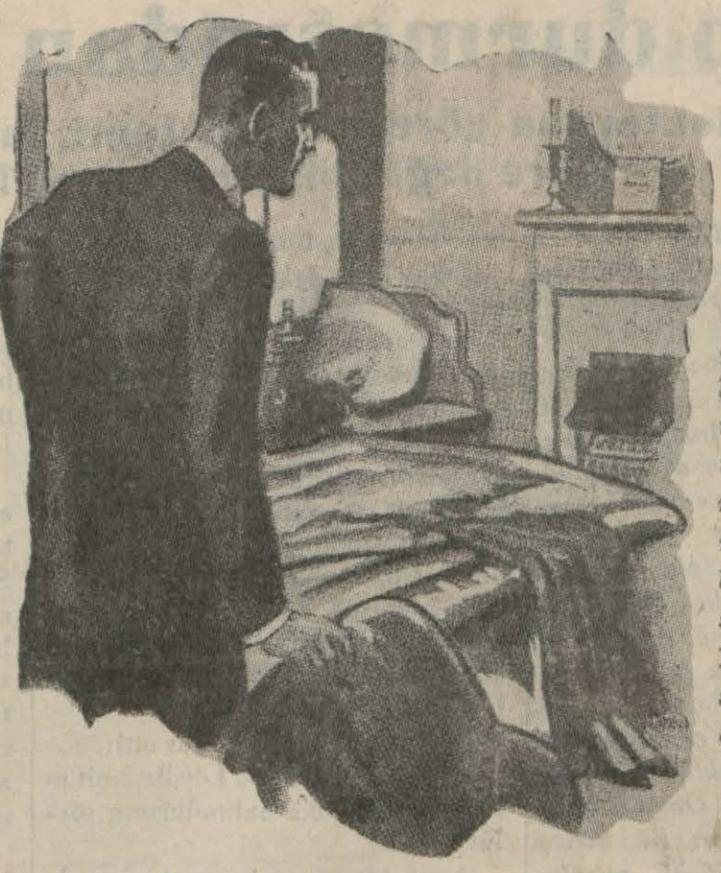

Evine geldiği zaman karısının yatak odasını boş bulan bir adam. Köşede bir mektup duruyor. Onu henüz okumadığı halde içerisinde ne olabileceğini kestirmiştir; kafasında birtakım fikirler kımıldayor. Aldatılmıştır. Bu adam bu hareket karşısında ne yapacak? Yazıyı okuduktan sonra bunu hemen öğreneceksiniz.

Ehemmiyetli bir mesele! Karısı tarafından aldatılan bir koca ne yapar? Buna üç yolda cevap verilebilir: 1 — Tabancayı çeker, karısını ve suç arkadaşını öldürür. 2 — Mahkemeye müracaat eder. 3 — Bunların hiç birini yapacak bir kabiliyette değilse, boynunu büker, bilmemezlikten gelir, mümkün olduğu kadar hazmetmeye çalışır.

Fransada böyle bir mesele hadis olmuştur. Aldatılan Roje Hüber adında bir adam karısını ve karısiyle birlikte suç işleyen adamı dava etmiş, bununla beraber, ayni vaziyete düşen, yahut düşecek olan erkeklere yol göstermek için bulduğu çareyi neşretmiştir.

Hüber derdini şöyle anlatıyor:

"Zavallı aldatılmış kocalara kimse acımaz, onlarla alay etmek için kelimeler icat olunur. Fakat bu alay, bu komedi arkasında ne kadar aile dramları, ne kadar faciatar, ne kadar kakikî ıstıraplar gizlenmektedir.

Talihsiz kocalar, zavallı kardeşlerim! Sizinle birlikte memleketimizin medenî kanunu ile ceza kanununu tetkik edelim. Bizi alâkadar eden şu kısımları beraber okuyalım:

Madde 212 — Eevliler biribirlerine karşı daimî sadakate, muavenete mecburdurlar.

Madde 213 — Koca karısını himayeye, karı kocasına itaate mecburdur.

Ben bunlara işaret ediyorum. Şimdi daha ehemmiyetlisine geçelim:

Madde 214 — Kadın, kocasile birlikte bulunacak ve onun ikamet için muvafık gördüğü yere gitmeye mecbur bulunacaktır. Koca, karısını yanında bulundurmak ve vaziyetine, haline göre yaşama ihtiyaçları için lüzumlu olan şeyleri temin etmek mecburiyetindedir.

Kanun böyle emrediyor, şüphesiz bütün vatandaşlar buna itaat etmelidirler. 1889 yılı şubatının on beşinde şunlar da ilâve edilmiştir: "Eğer koca, karısına muvafık bir meslek temin edemezse, hâkimler kadının ayrı bir yerde ikametine salâhiyet verirler."

Halbuki, ey beni aldatan Tonsin, senin için böyle bir mesele mevcut değildir. Sana tahsis ettiğim daire mobilya ile tefriş edilmiş, her türlü konforu haizdi. Hattâ, orada iyi yaşayabilmek için ne lâzımsa, Volterin pek lüzumlu dediği şeyleri de tedarik etmiştim. Bununla beraber, sen geçne sebat edemeyerek kaçtın; sen de, senin tabiatinde olan, iyi kocaları, rahat edebilecek bütün vasıtaları kendinde toplamış olan iyi aile ocaklarını bırakıp bir yabancı ile yaşamak isteyen, kadınlara benzedin.

Eğer kadın tarafından bir boşanma davası açılmamış ise, kocanın küçük bir şikâyeti üzerine müddeiumumî, kadını terkettiği aile ocağına dönmeye mecbur eder. İki polis, yahut iki jandarma hayatınızın yarısı olan karınızı evinize zorla getirecekler. Pek âlâ, firariyi yakaladınız. ama bu, geçmişi unutmak, onu affetmek için bir sebep teşkil etmez. Şimdi onu dava edeceksiniz. Fakat nasıl? Her şeyden önce kabahatini itiraf ettirmek lâzım.

Halbuki kadınlar hile yapmakta ne kadar ustadırlar. Sizi aptal yerine koyup inkâr etmesini çok iyi bilirler. O zaman deliller bulmaya mecbursunuz. Dünyada bundan bol ne var? Binlercesi karşınıza çıkabilir: Bir arkadaşınız. yahut bir yabancının ihbarı. elde edilmiş bir mektup, ağızdan kaçırılmış bir söz, arkanızdan gülen, sizinle alay eden birtakım kötü adamların lâfları...

Karınızı iğfal eden adamın adını, nerede buluştuklarını öğrendiğinizi de farzedelim. Bütün bu malûmat neye yarayacak? Sizin sözlerinizin kanun nazarında hiç bir kıymeti yoktur. Bunlara kavli mücerret derler. Bir sorgu hâkiminin emriyle hareket eden bir polisin bunları tahkik etmesi ve o yolda rapor vermesi lâzımdır. İş böylece daha ziyade meydana çıkacak, talihsizliğiniz, kepazeliğiniz her tarafta bilinecek. Ziyanı yok, haydi bunlara da katlanarak tabancayı kullanmaktan ise kanun yollarını arıyalım.

Şehir içinde iseniz mahallenizin polis komiserliğine, şehir dışında oturuyorsanız jandarma karakoluna gidip şikâyette bulunacaksınız. Fakat aziz dostlarım, bunun daha kısa bir yolu vardır; size bunu tavsiye ederim: Şikâyetinizi doğrudan doğruya en kıdemli sorgu hâkimine veriniz. Ama, mahkeme harcı olan iki yüz

(*Sonu 10 ncu sayıfada*)

Ev ve Kadın

Fazla mı şişmansınız?

Vakıa zayıflık modası artık kalktı ama, pek fazla şişmanlık da moda değil tabiî.

Fazla şişmanlar yine zayıflamak için çare ararlar. Bunun için, türlü türlü ilâçlara başvurmağa hiç lüzum yoktur. Bazı hastalıklara yol açacak derecede gıdayı kes mek de doğru değil.

Zayıflamak için en iyi netice verdiği tecrübe ile sabit olmuş ve doktorların tavsiye ettikleri tek çare şudur:

Çok koyu çay içmeli. Bunu sabah kahvaltılarında içeceğiniz gibi, istediğiniz vakıt da içebilirsiniz.

Bu çay usulüne bir buçuk ay kadar muntazaman devam etmek lâzımdır. Bir buçuk ay sonra 6 - 7 kilo düşersiniz.

Çay sinir yapar diye korkmayın. İlk önceleri vakıa biraz uykunuza tesir eder ama bir iki gün sonra alışırsınız.

Belki çay sevmezsiniz ve böyle çayla tedavi belki size bir azap gibi gelir. O halde yapacağımız başka bir şey var:

Hamamda veya banyo dairenizde çok sıcak su ile yıkanır ve buhar ile hasıl olan bu sıcaklık içinde yirmi dakika, yarım saat kadar kalırsınız.

Bu tedavi ile de 2 - 3 kilo kaybetmek kabildir.

Tırnaklarınız kırılmasın

Bazan tırnaklar çatlar ve kırılır. Hele uzun tırnakların çatlaması ve öteye beriye takılması o kadar fenadır ki!

Bunun çaresini, kırıldıktan sonra değil, kırılmadan evvel düşünmek lâzım. Bunun için de, tırnakların hususî bir ihtimama ihtiyacı vardır:

Evvelâ, geceleri parmaklarınızın uçlarını oldukça sıcak bir yağın içine batırırsınız. Bunun için zeytinyağı kullanmayı tercih edin.

Parmaklarınızı sıcak yağın içinde bir müddet bıraktıktan sonra siler ve yatarsınız. Sabahleyin yapılacak ayrı bir iş vardır:

Kalkar kalkmaz, bir fincanın içine taze bir limonun suyunu tamamen sıkarsınız ve parmaklarınızı fincanın içine daldırır, bir iki dakika bırakırsınız.

Buna bir hafta muntazaman devam edin, göreceksiniz tırnaklarınız artık ne çatlar, ne kırılır. Tırnaklarınızı keserken farkedeceğiniz gibi, ayni zamanda pek yumuşamıştır.

Odaları nasıl havalandırmalı?

Bilhassa apartmanlarda, binanın kârkir ve odaların içiçe olmasından, hava pek temiz kalmayor ve mutbaktaki yemek kokusu bütün eve yayılıyor. Bundan başka, tabiî, odaların havasının temiz ve taze bulunması lâzımdır.

Bunun için, en basit çare, günde hiç olmazsa bir defa, pencereleri açıp her tarafı havalandırmalı, hattâ karşılıklı odalar varsa, hepsinin kapı ve penceresini açarak bütün evi bir hava cereyanına maruz bırakmalı.

Avrupada şimdi gayet güzel bir âlet keşfettiler: Yaz günleri kullanılan vantilâtör yerine, kışın bunun kullanılması kabil oluyor.

Bu, odanın bir penceresine konulan yuvarlak bir âlettir. Elektrikle çalışan bu âlet, vantilâtör gibi dönüyor. Fakat, dışardan aldığı havayı, elektrikle ısıtarak içeriye veriyor. İçerdeki pis hava da, dışardan tazesinin girmesi üzerine, çıkıyor.

Her eve bir tane lâzım olan bu âletin memleketimize de gelmesini temenni ederiz.

"Büyük Dörtler„ den A.F. Neylin Macerası:

Banyodaki Kadınlar!?!

Yazan: Volfgang Haynrih — Tefrika Numarası: 1

"Kalp durmasından ölüm...„

Polis doktoruna göre, vaziyet tabiî, fakat detektife göre değil; bilâkis şüpheli!

"Skotland Yard" ın bu zamana yakın senelerinde, 4 kişi bilhassa temayüz etmiştir. "Big Fur" yani "Büyük Dörtler" denilen bu İngiliz detektifler, zamanlarının en meşhur detektifleri olarak yalnız İngilterede değil, İngiltere dominyonlarında ve kolonilerinde ve hattâ bütün dünyada şöhret edinmişler, "Skotland Yard" ismini her tarafta tanıtmışlardır. Bu 4 kişi arasında en üstünü, Artur Fovler Neyldir. İngiliz polis teşkilâtı detektifi sıfatiyle, tam 40 sene faaliyet göstermiş ve sonra da bu teşkilâtın detektiflik kısmının şefi olmuştur. Onun üzerinde işlediği ve başarı ile netice ortaya koyduğu büyük meselelerden biri, ayni zamanda en korkunç vakalar arasında sayılır. Bu mesele, Umumî Harbe rastlıyan 1915 senesi içerisinde geçtiğinden, harbin kanlı ve ateşli gürültü, patırtısı arasında pek o kadar akis bırakmamış, Avrupada ancak harpten sonra, tafsilât itibariyle hattâ yeni yeni malûm olmuş bir meseledir. Şimdi bu macerayı tefrikaya başlayoruz. İşte:

1915 senesi yazında bir akşam, müfettiş Artur Fovler Neyl; "Skotland Yard" daki çalışma odasında yazı masası önünde oturuyordu. O, henüz uzunca bir seyahatten henüz dönmüştü ve arada geçen zaman zarfında vaki olan ihbarları, gelen mektupları ve gazetelerden kesilen parçaları gözden geçirerek, kendisi orada değilken Londrada polisi alâkadar eden ne gibi şeyler olup bittiğini öğrenmekle meşguldü.

Bu arada bir ihbar, insanî duygusunu tahrik etti. Haygeyt denilen yerdeki bir evde, Loyd isminde genç bir kadın, düğününden sonra, banyo teknesi içerisinde boğulmuş olarak bulunmuştu. Polis doktorunun muayene raporu "Kalp durmasından ölüm" şeklindeydi. Rapor hülâsasına, Blakpuldeki bir polis memurunun bir notu da ilişikti. Bu polis memuru, birkaç sene evvel Blakpulde de tamamile buna benzer bir vaka görüldüğüne işaret ediyordu. Her iki vakadaki karı, koca isimleri başka başkaydı. Blakpul polis memuru da, sadece her iki vakanın biribirini andırması noktasında durarak, dolayısiyle, banyo ederken banyo odalarının kapısını içeriden kilitlememek hususunda polisin ahaliyi ikaz etmesi faydalı olabileceği mülâhazasını kaydediyordu. Ve bu suretle kalp buhranları sırasında hariçten yardıma gelinerek, tedavi için mümkün olan çarelere başvurabileceği faydasına istinatla, sırf bu sebeple, sonrakine benzer evvelki vakayı bildirmişti!

Neylin kafası içinde bir fikir, şemşek çakar gibi belirdi, fakat aydınlanıp ta sönmedi. Bu fikir, orada daimî bir aydınlık halinde yer tuttu. Neylin fikri neydi? Bu iki vaka arasında sadece zahirî bir benzerliğin mevcut olmayışı, her iki vaka arasında bir irtibat bulunması! O, işte böyle düşünüyordu!

Buna ait evrakı eline aldı ve "Skotland Yard" şefinin yanına gitti. Fakat şef Maloys, bu detektifin şüphesi karşısında sadece gülümsedi:

— Sizin tahayyül kabiliyetiniz fevkalâde kuvvetli, azizim Neyl! Ailelerden biri Smit ailesi, biri de Loyd! Sonra, banyo ederken anî ölüm vakaları, sık sık olagelmiştir. Üstelik, her iki vakada da doktorlar ölüm sebebinin tabiî olduğunu raporla tesbit etmişlerdir. Ortada herhangi bir şüphe mucip hiç bir sebep yoktur!

Fakat, Neyl, öyle kolay kolay ric'at edecek gibi değildi doğrusu:

— Ben o kanaatteyim, ki tabiî ölümün tabiî olduğuna dair rapor verilmekte müşkülpesent davranılmadığım dan, bilâkis hemencecik bu yolda rapor yazılıverdiğinden, birçok cinayet bu suretle güme gidiyor! Fail meçhul kalmak şöyle dursun, aranması lâzım bir fail bulunduğu bile anlaşılamıyor! Suçlu da, cezaya çarpılamıyor, kollarını sallıya sallıya dolaşıyor! Herkesin nazarında en ufak bir şüphe altında bile kalmadan!

Neyl, netice olarak, israr etti:

— İçimden bir his, Loydle Smit arasında bir alâka bulunduğunu söylüyor!

Amir, memurun ısrarı karşısında kanaatini büsbütün değiştirmemekle beraber, gene de az, çok bir tereddüde kapılmıştı, galiba! Şöyle dedi:

— Gerçi ben, sizin şüpheniz için ortada bir sebep göremiyorsam da, eğer lüzum görüyorsanız, araştırırız!.. Sizi yolunuzdan alıkoymak, aklım dan geçmez, azizim Neyl!

Neyl, kısaca:

— Teşekkür ederim! dedi; bilirim, ki hisler aldatabilir de; bilhassa kriminalistikte! Fakat, bunun böyle olduğunu bildiğim halde, içimde öyle bir his var, ki.... —Bakınız, gene his!— Evet, bana öyle geliyor, ki netice, benim bu şüphemi teyit edecek, beni haklı çıkaracak!

— Öyle veya böyle! Haksız çıkarsam, sizi tebrik etmekte tereddüt etmem!

İşte bu suretle araştırma başladı. Tahkikat sahasına, Britanya adasının 40 şehiri dahildi. 150 de şahit dinlenilmesi lâzımdı. Ancak, birdenbire değil de, tahkikatın seyri sırasında,.. muhtelif safhalarda... muhtelif merhalelerde!

Artur Fovler Neyl; plânlı bir surette uğraşıyor, tamamiyle mantık ve muhakeme esaslarına uygun olarak yürüyordu. Ve bu da pek tabiiydi, şüphesiz! Bir kere elinde hiç bir delil bulunmayordu. Tahkikat, yalnız bir nazariyeye dayanıyordu. Bu, bir iskeletti; eti ve kanı eksikti!

Evvelemirde, her iki kadının kocalarının tek adam olup olmadığının taayyün ve tesbiti gerekti. Loydle Smit, ayrı ayrı iki adam değil, ayni adam olmalıydı. Bütün mesele, buna bağlıydı. Eğer ikisi ayni adamsa, mesele, hakikaten mesele... Fakat, aksi takdirde,... aksi takdirde bir hiç mahiyetini alıverecekti! Şüpheden aldığı ehemmiyeti kaybedecek, tamamiyle ehemmiyetsizleşecekti!

Son haftalar içerisinde, Haygeytte kimler mobilyeli daireler aramışlardı; hangi erkekler? Neyl, işe bu esastan girişti. Hangi evlerin, hangi apartman dairelerinin o sıralarda boş, kiralık olduğunu öğrendi, bu hususta listeyi cebine koyarak, o bina senin, bu bina benim, dolaşmaya başladı!

Başlangıçta, hiç bir netice elde edemedi. Ev ve daire sahiplerinden çoğu, muhtelif kimselerin gelip gittiğini söylemekle iktifa ediyorlar, "kimlerdi, nasıl kimselerdi? Hatırlıyamayız! Teferrüata dikkat etmedik!" diyorlar, hülâsa bu kabil veya başka türlü, hep malûmatsızlık beyan edip, detektifi boş döndürüyorlardı!

Fakat, arayıcı, boyuna boş dönmekten nevmit olmadan, dolaşmasına devam ederek, hafızası sağlam ve geveze bir kiralayıcı ile karşılaştı. Bu, kadındı ve anlattı:

— Evet, evet! Buraya bir adam gelerek, birkaç odalık bir daire kiralamak istedi. Hali, tavrı hoşuma gitmedi. Kendisini gözüm tutmadı. Hem nasıl kuşkulanmam? Bu herif, mutlaka kilidi olan bir banyo odası bulunmasını istiyor ve bu hususa en çok ehemmiyet verir görünüyordu. Banyo odasını istemesine kimse bir şey demez, Lâkin, kilit mutlaka lâzım mı? Neden? Ne yapacak? Her halde banyo odasını mutlaka kilitlemek istemekte, hususî bir maksadı olacağını düşündüm ve zaten pek acaip bir adam gibi göründüğünden, ona evimi kiralamaktan vazgeçtim. Banyo odasına kilit taktırabilirdim, ama, taktırmak istemiyerek, kendisini evimin kapısından tersyüzüne çevirdim!

Neyl, sordu:

— Bu adam, size ismini söyledi mi? Meselâ, Loyd?

— Hayır, enspektör! Adı Loyd değil, Smitti!

Neyl, zafer duygusuyla sarsıldı:

— Bu esrarengiz kiracının görünüşü nasıldı? Kendisini bana bir parça olsun tarif edebilir misiniz? Meselâ, yüzü?

— Hayhay!

Kadın, tarif etti. Smitin eşkâli, Loydün eşkâline tıpkı tıpkısına uyuyordu. Detektif, daha evvel Loydün ne şekilde bir adam olduğunu tahkikle öğrendiğinden, şimdi de Smitin ona çok benzediği neticesine vardı. Her halde, Smitle Loydün ayni adam olması, kuvetle muhtemeldi!

Neyl, bu malûmatı edinince, Loyd ismindeki adamın karısının, banyo odasındaki teknede boğulmuş olarak bulunduğu eve yollandı.

(Arkası var)

Romanya mektubu:

Romanyada seçimler yaklaşırken...

Son dahili vaziyet nedir?

Bükreş, (Hususî muhabirimizden) 22 Birincikânunda Mebusan, ayın 30 unda da Âyan intihapları yapılacaktır. Bütün fırkalar namzetlerini seçmekle meşguldürler. Profesör Yorga ve Vayda Noyvod fırkalariyle anlaşan Başvekil Tataresku'nun liberal partiyle, öteki partileri çok müşkül bir vaziyete koymuştur.

Vaktile, Madam Lupesku ile Kral Karol arasındaki münasebete aleyhtar olduğu için Saratist fırkası liderliğinden çekilmek mecburiyetinde kalan eski Başvekil Manyu, yeniden parti liderliğine getirilmiştir.

Bükreşin şimal istasyonunda binlerce kişi tarafından karşılanarak parti klübüne merasimle getirilen Manyu balkondan bir nutuk söyliyerek "Temiz demokrasi" nin müdafaa edilmesi lüzumundan bahsetmiştir. Hükûmet tarafından kapatılan eski "Demir muhafızlar" teşkilâtı mensupları "Her şey vatan için" namiyle müfrit faşist bir parti kurmuşlardır. Bu partinin lideri olan Kordelyu Kordiyorun bütün taraftarlarına bir beyanname neşrederek intihaplarda fazla rey alınmasını temin etmeğe davet etmiştir.

Tataresku hükûmeti ile uzlaşan Profesör Yorga Pariste bulunmaktadır.

Romanya - Rusya siyasî münasebetlerinin Almanları darıltacak derecede dostane olmasını istemeyen Profesör Yorga ile Tataresku'nun intihaplar münasebetiyle anlaşmaları Fransanın hoşuna gitmemiştir. Yorganın Paris ziyareti Fransızları temin etmek maksadile yapılmaktadır. Hep bu uzlaşmanın bir neticesidir ki, Romanya, yeni İtalyan imparatorluğunu tanımak üzeredir.

Eski hariicye nazırı Titülesku, hariciye nezaretinden çekileliden beri Romanyaya henüz dönmemiştir. Kaydihayat şartile âyan âzası olan Titülesku, Romanyanın, Fransa - Rusya mihverinden ayrılmamasının en şiddetli taraftarıdır.

Şayet önümüzdeki intihapları nasyonal Saransit partisi kazanacak olursa, Titüleskunun Romen haricî siyasetinde tekrar mühim roller oynaması muhtemel görülmektedir. İntihaplarda 20 den fazla parti çarpışacaktır. Küçük partiler büyüklerle anlaşma yaparak intihaplarda fazla rey almağa çalışacaklardır. Fransa hariciye nazırı Delbos'un gelecek ayın sekizinde Bükreşe gelmesi beklenmektedir. Delbos'un bu ziyareti, Romanyadaki Alman - İtalya taraftarlarının günden güne kuvvetlenmeleri ve Romen haricî siyasetini eski mihverinden başka bir istikamete doğru götürmek teşebbüslerinin ciddî bir safhaya girmesiyle —bir dereceye kadar— alâkadardır.

Millî Köylü Partisi Ve Almanya İle İtalya

Bükreş, 27 (Hususî) — Millî köylü partisinin yeni reisi Maniu, ecnebi gazetecilere beyanatta bulunarak demiştir ki:

"Almanya ve İtalya ile de iyi geçinmek isteriz, fakat teessüf ettiğim bir cihet varsa o da bu iki memleketin tadilci olmalarıdır. Bazı mevcut sulh muahedelerinin değiştirilmesini istemeleridir."

Titülesku Aleyhine Beyannameler

Bükreş. 27 (Hususî) — Romen üniversitelileri eski hariciye nazırı Titülesku aleyhine bir beyanname neşretmişlerdir. Bu beyannamede, dinsiz bir devlet olan Sovyetlere satılmış olmakla itham olunmaktadır.

Edebî Roman: 54

SEVGİ; Uyanınca..

Yazan: Maks El

Gittanın Meranda bir erkekle birlikte dolaştığını bir av arkadaşından öğrenen Hans Georg, kıskançlığa kapılarak, otelin barında, Teo fon Malzen adındaki bu arkadaşının yanında düşüncelere dalıyor. Ve şu kararı benimsiyor: "En iyisi

trene biner ve vaziyetin ne merkezde olduğunu gidip bizzat tetkik ederim!„ neticesinde karar kıldı.

Malzenle konuşmayı kısa keserek, odasına çıkıp, seyrisefer tarifeleri yazılı rehberi açtı. Merana gidecek ilk tren, ertesi sabah kalkacaktı. Tarife cildini masanın üstüne fırlattı. Delicesine bir neşeye tutuluyordu. İnsanı, kolayca pek nahoş düşüncesizliklere sürükliyen tehlikeli bir ruhî haletin tesirindeydi!

Buğzla gülümsiyerek, homur homur homurdandı:

— Hay, şeytan alıp götürsün Gitta. yı! Şimdi benim için her şey müsavi! Boyuna iyi yürekli, budala delikanlı rolünü oynamaktan bıktım! Herkes için müsavi hak! Onunla ödeşeceğim. Gitta, yabancı erkeklerle supe mi ediyor,..... ben de güzel bir kadın davet edeceğim!

Akşam elbisesi giyindi, kürklü paltosunu sırtına geçirerek otelden çıktı... .

Hans Georg, "Timsah„ isminde "çok adı çıkmış„ bir yer olan bir bar bulunduğunu evvelce şöyle bir işitmişti. Bu yer, eski şehrin dolambaçlı yan sokaklarından birindeydi. Orada sekt, sel gibi akar ve güzeller, sinirleri kırbaçlıyan bir müziğin akislerine ayak uydurarak ortalık ağarıncaya kadar dans ederler, şakalaşırlardı. "Timsah„ denilen bu bar, ucuz bir eğlence yeri değildi. Yüksek fiyatlar, oraya gidenleri, pespaye, şüpheli kimselerle karşılaşmaktan korurdu. Bu yer, tiyatroda temsil bittikten sonra monden âlemin ve sansasyon iştahlısı yabancıların randevu salonu olurdu!

Hans Georg, önce sirkteki bir temsilde hazır bulundu, numaraları seyrettikten sonra supe etti ve gece saat 11 e doğru da, supe ettiği kibar sınıfa mahsus lokantanın önünde zencirleme dizilmiş duran otomobillerden birisine el salladı ve şoföre, şu adresi verdi:

— "Timsah" a!

Şoför, otomobilinin kapısını açtı:

— Buyurunuz, Efendim!

Hans Georg, binmek üzereyken, birdenbire ayağı kayarak yere düştü. Şoför, telâşla koştu, yere düşenin ayağa kalkmasına yardım etti. Endişeyle sordu:

— Bir yeriniz acıdı mı?

Hans Georg, çehresinin hatları işmizazla gerilerek, ağız kıstı:

— Hayır, bir şey yok!

— Gene "Timsah"a mı gideceksiniz?

Hans Georg, canı sıkılmış bir halde, şu cevabı verdi:

— Hayır; beni Parkotele götürünüz!

Sağ ayağı, yere bastıkça acıyordu. Burkulmuştu, daha şimdiden şişmişti. Otelin önünde taksiden güçlükle indi. Kapıcı, seğirtti ve koltuğuna girerek, onu otelin holüne soktu. Bir yandan doktor çağrıldı, bir yandan da Hans Georg odasına çıkarıldı.

Doktor, itina ile muayeneden sonra:

— Kırık yok, dedi. Ancak aşıkkemiğiniz yerinden oynamış. Devamlı surette masaj yaptırmak ve yatakta kalmak lâzım! Size bir hasta bakıcı göndereyim mi?.

— Hayır, teşekkür ederim, doktor! Masajı kendim de yapabilirim!

Hans Georg, başına gelen bu kazadan dolayı adamakıllı kızgındı. Güzel kadınlar arasında sekt içerek ve dans musikisi dinliyerek, kendisini "sersemletebilecek„ yerde, şimdi odasında pinekliyecekti! Hele bir seyahate çıkış, şimdiki halde elbette büsbütün imkânsızdı. Bedenî ağrıların yanısıra ruhî acılar da çekmekteydi. Fazla meşgul dımağı, yoruldukça ateşli tahayyüllere yol açarak, gözlerinin önünde en ürkütücü hayaletlerin kımıldanmasiyle irkiliyordu. İşte, Gittayı karşısında o "gayet göze çarpan ortayaşlı zatle„ tatlı tatlı "Tet - a - Tet„ vaziyette görüyordu!

Hans Georg, birdenbire dişlerini gıcırdattı:

— Mel'unu geberteceğim! Hem onu, hem de bu yaptığına rağmen o kadar saf, o kadar masum bakmasını bilen vefasız dişiyi! Şimdi ben yerimden zorlukla kımıldıyarak, hiddet ve intikam arzusiyle içimi gemirirken, mahvolurken, onlar belki de çifte kumrular gibi başbaşa vermiş, oturuyorlardır! Eğer trajedi olmıyacak olursa,... tam manasiyle komedi!

(Arkası var)

Diş Doktoru
Necati Paksi
Hastalarını hergün sabah 10 dan akşam 19 za kadar Karaköy Tünel meydanı Tersane caddesi başında No 1/2 de kabul eder.
Salı ve cuma günleri saat 14 den 18 ze kadar parasızdır.

Doktor
Hafız Cemal
LOKMAN HEKİM
Dahiliye Mütehassısı
Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divan yolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5—12" saatleri hakiki fukaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefonu 22398. Kışlık telefon: 21044.

Her Gün Bir Hikâye

Anne

Bulgarcadan çeviren:

Mahmut Necmettin Deliorman

Onlar beş tane idi.. Hepsi küçük küçüktüler... Babasız kalan bu öksüzleri, biçare anne bağrına taş basarak emzirdi, büyüttü... Çürük bir evin yırtık saçakları altında levendleşen bu delikanlılara, iki odalı bu viran evde yatacak yer bile yoktu..

Annenin yüreği burkuluyordu.. Fakat, bu çocuklardan bazılarını gurbete gönderip para kazandırmaktan başka çare de yoktu... Hangisini göndersin... Akşamları sofraya oturup da sıcak mısır çöreğini evlâdlarının önüne kırıp serpelerken, yüzlerine ayrı, ayrı birer kere bakıyor; bir kâbus gibi evin içine çöken fukaralığın karanlıkları arasında birer nur parçası görür gibi oluyordu. ..

Oğlanlarından dördü bir sabah hazırlandılar. Gurbete gidiyorlardı.. Anneleri evin dış kapısına kadar çıktı. Birer, birer elini öpen yavruların arkasından baktı... Ne acı şeydi bu..

Kadının yanında yalnız küçük oğlu Yanko kalmıştı.

Aylar, seneler geçiyordu. Gidelidenberi bir mektup bile gelmemişti.. Yanko, bir parça boylanıp filizlenince, köy içinde iş aradı. Fakat, herkesin işçisi, çırağı vardı... Böyle boş durmak da ayıptı. Birgün, o da, büyük kardeşleri gibi torbayı omuzlayınca kırlara doğru yollandı. Annesinin bundan haberi olmamıştı..

Büsbütün yalnız kalan zavallı anne, uçan kuşlardan haber bekliyordu. Evde, bir baykuş gibi tek başına, sıkılıyor, çıldıracak gibi oluyordu..

Ne Yankodan, ne de diğerlerinden bir haber alabilmenin imkânı yoktu..

Geceler gündüz, gündüzler gece oluyor. Aylar, seneler biribiriardına geziliyordu. Başından bin bir türlü fena ihtimaller dolaşıyordu.. Aman yarabbi.. Annelik, ne fena şeydi!..

Tam beş yıl geçmişti. Hiç olmazsa Yankodan bir mektup almış olsaydı bu kara tasanın içinden ağır bir yük kalkacaktı. Çünkü, Yanko en gençleri ve sevdiği idi...

Yıkık evin avlusu içindeki yabanî otlar adam boyu yükselmişti. Saçaklar bütün dökülmüş, evin damı çökmüştü. Gece yarıları yıkık tavan aralarında baykuşlar acı, acı öttükçe, içindeki korku, gözlerinin önüne bin türlü hayaletler getiriyordu..

Sabah olup tanyeri ağarmağa başlayınca, yatağından dışarı fırlayan anne, bahçedeki yabanî otlara bakıyor, içini çegrek:

— Onlar burada olsalardı. Bu pek yalnızlık olmazdı. Ondan da vazgeçtim. Sıhhat haberlerini bari alabilsem içim ferahlayacak.., diye gözlerini yolda dikiyordu..

Bir akşam alaca karanlıkta, üstü başı tozlu, hırpanî bir yolcu kapının önünde durdu. Korkak gözlerle etrafa göz gezdirdikten sonra avludan içeri girdi.. Bu adamın çok uzun bir yoldan yaya geldiği belli idi.. Annenin gözleri bu yolcunun gözbebeklerine derin, derin bakıyordu. Bu gözlerin içinde kendi evlâdlarını arayordu.

O akşam kendi yiyeceği ne varsa, getirip bu yolcunun önüne koydu.

— Çok yorgunsunuz. Buyurunuz, bütün varım, yoğum bundan ibaret; ikram edecek başka bir şeyim olsaydı, onu da verirdim.., dedi...

— Çok uzaktan geliyorum teyze... Uzaklardan, gurbet diyarlarından sana haberlerim var.. diyen yolcu, ekmeğini tuz, bibere batırıyor, ahlat turşusunu kaşıklayordu..

Annenin kalbi duracak gibi olmuştu. Yolcunun dudakları arasından çıkacak kelimeleri sabırsızlıkla bekliyor ve:

— Demek sen benim oğullarımı gördün ha... Onların gözlerini senin bu gözlerin gördü ha.. diyordu..

— Ben onlarla birlikte seneler sene bir arada bulundum.

— Yankoyu da gördün mü?..

— Hepsinden önce, onu soruyorsun. O senin en sevgili evlâdın mıdır yoksa?...

Anne utandı.. Gözlerini oğuşturarak:

— İçim fena oluyor yolcu.. Bildiklerin ne ise hemen söyle?.. dedi.

— En büyük oğlun sırtındaki baltası ile ormandan ormana dolaşıyor. İş bulduğu yerde çalışıyor, bulmadığı günler açlık çekiyor.. İkincisi, bir çorbacının yanında çobandır. Üçüncüsü, nehir boylarında balık avlayarak karnını doyurabiliyor. Dördüncüsü, güneş nerede batarsa oracıkta geceliyor. Ağaç koğuklarında yabanî arıları kışkırtarak ekmeğini kazanmağa çalışıyor. Oğullarının hepsi iyidirler teyze.. Hasta değildirler. Hasretle senin önünde iğilerek ellerini öpüyorlar..,

Annenin beyni çatlayacak gibi olmuştu. Büyük bir tehalûkle:

— Yankum.. En küçük oğlum ne oldu?..

— Sorma teyzeciğim.. Onu sorma. O, hepsinden kötüdür!...

— Ne!... Hasta mı yoksa?..

— Evet, tedavisi mümkün olmayan bir hastalığa tutuldu.. O, hırsız, oldu. teyze.. .

Hünkür, hünkür ağlamaya başlayan zavallı anne elleriyle yüzünü kapadı, hıçkırıktan boğulacak gibi oluyordu. Titriyen bir elini koynuna soktu, yamalı bir eski mendilin ucundan gümüş bir para çıkardı. Yolcuya uzatarak..

"— Bunu al.. Yankoya götür ver. Çok çabuk ver ve ona söyle, ki, şimden sonra, annesinin adını anmasın onu doğuranın kim olduğunu söylemesin.. Benim gibi bir hırsızı iyi kalpli bir ana emzirdi demesin..

Hıçkırıklar zavallı anneyi boğmuştu.. Kalbi çarpa, çarpa hopladı durdu... Vücudu hafif titremelerle çırpınırken dudaklarından şu son mırıltılar duyuluyordu..

— Hırsız ha... Demek, Yanko hırsız ha....

Çocuk

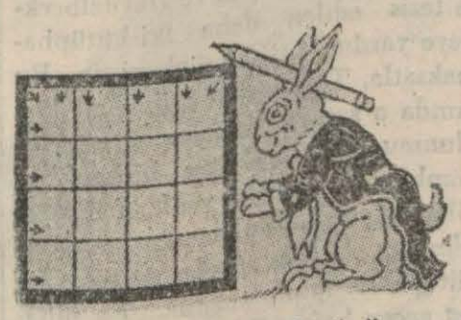

B. tavşan oturmuş düşünüyor ve işin içinden bir türlü çıkamıyor. Aradığı şu:

Önümüzde dört sayı var: 3, 4, 5, 6. Bir de 16 haneli bir kutu. Bu sayıları bu 16 göze, lâzım geldiği kadar tekrar ederek, nasıl yerleştirmeliyiz ki, oklarla gösterilen istikamete cemedildiği zaman yekûn hep 18 çıksın?

(Bunu arayın, bulamazsanız nasıl yapılacağını yarın göstereceğiz öğrenirsiniz).

Hasır şapkanını yiyen adam

Dün size hasır şapkasını yiyen adamın hikâyesini anlatacağımızı vadetmiştik. Dinleyin işte:

Avusturalyada Melburn şehrin - deki radyo istasyonu herkese, malûmatlarını yoklamak için, bazı sualler soruyor ve ertesi günü cevapları nı veriyormuş.

Samuel isminde bir adam arkadaşları ile iddia ediyor :

— Ben bu sorulan suallerin yüzde doksan beşine cevap veririm! diyor. Vermezsem şu şapkamı gözünüzün önünde yemeğe hazırım!

İşe koyuluyor. Radyonun sorduğu suallerin hepsine cevap veriyor. Fakat ertesi günü bakıyorlar ki, verdiği cevapların ancak yüzde altmışı doğru!

Samuel bahsi kaybetti! Lâkin sözünde duruyor ve hasır şapkasını arkadaşlarının gözü önünde yiyor. Fakat nasıl? Gidiyor lokantaya oturuyor. Her yemek geldikçe içine şapkasının hasırını didikliyor ve yemek arasında yiyip bitiriyor.

Afiyet olsun diyelim, değil mi?

Gece yarısı öldürülen 2 şoför

Cinayet Tire - İzmir yolunda işlendi

İzmir (Hususî) — Evvelki gece Tire jandarma teşkilâ büyük bir cinayet hâdisesiyle sabaha kadar meşgul oldu. Gece saat dokuz sularında Tire jandarma kumandanlığına yapılan bir ihbarda Tire civarında bir cinayetin kötü şartlar altında işlendiği haber verilmiştir.

Hâdisenin mahiyeti şudur:

Pazar günü akşamı saat 20.30 da İzmire gitmek üzere Tireden tütün yükleyen bir kamyon Tireden hareket etmiş ve İzmire doğru gelmeğe başlamıştır. Yağmurlu bir havada simsiyah gecenin içinde yoluna devam eden on iki sayılı kamyonda bir şoför, bir de şoför muavini vardır

Kamyon Tirenin beş kilometre mesafesindeki Taş çeşmesi mevkiine geldiği zaman silâhlı bazı adamların taarruzuna uğramış, kamyon yolundan alakonulmuştur.

İlk alman haberlere göre on iki numaralı kamyonun şoförü Emin ve şoför muavini Ali tabanca kurşunları ile öldürülmüştür.

Jandarma kumandanı vaka mahalline geldiği zaman ortada iki ceset bulunuyor, kamyondaki tütünler yerliyerinde duruyordu. Şoförün ve muavininin cebinde para ve evrak vardı.

Bunlar alınmamıştı. Sabahın saat beşine kadar, Tire adliyesinin de iştirak ettiği tahkikatta elde edilen netice şudur:

Bu hâdise, müsellâh tecavüzün mahiyetine rağmen bir şekavet değildir... Maktullerin şahıslarına karşı bir kast neticesi işlendiği kanaatini doğurmuştur.

Bir taraftan jandarma müfrezeleri suçluların takibine yıldırım süratiyle giderken öte taraftan da hâdise yerinde tahkikata devam ediliyordu. Hâdiseyi, tecavüze uğrayan kamyondan sonra gelen diğer bir tütün yüklü kamyon şoförü görmüş, derhal mahalline haber vermiştir.

Ortada şüphe uyandıran bazı noktalar vardır. Bu kamyondan evvel Tireden hareket eden 937 modeli ford kamyonu şoförünün ifadesine müracaat etmek icabetmiştir.

Filhakika bu kamyonun şoförü İzmirde bulundurularak, diğer şoförlerle birlikte ifadesi alınmıştır.

Ford kamyonunun şoförü, İzmire hareket ettiği sırada, kurşunî renkte bir kamyonun süratle Tire yolunda ilerlediğini, kendisi vaziyet icabı elektriklerini söndürdüğünü, diğer kamyonun söndürmediğini bildirmiştir. Fakat, işe yarayacak bir delil elde edilememiştir.

Dün akşama kadar Tirede tahkikata ve takibata devam edilmiştir. Suçluların bir kamyonla hâdise yerine geldikleri ve bilâhare kaçtıkları sanılıyor.

Bu saatlerde İzmirden trenle hareket eden bir şahıstan da şüphe edilmektedir.

DOKTOR

Necaettin Atasagun

Her gün sabahları sekiz buçuğa akşamları 17 den 20 ye kadar Lâle li tayyare apartmanları ikinci daire 17 numarada hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar hastalarını parasız, Kurun, Haber okuyucularını dakupon mukabilinde muayene eder. Telef: 23953

SİNEMA

Bir oyun değil müthiş bir ustalık

Artistlerin yüzlerine bıçak atan Hintli neler anlatıyor?

Sarışın Güzel Karol Lombard yeni çevirdiği bir filmde...

Sinemalarda gördüğünüz tehlikeli sahnelerden bir çoğunun oyun olduğunu tahmin edebilirsiniz. Fakat bir çoklarından da hakikî tehlikeler çıkabildiğini kestirebiliyor musunuz?

Meselâ, artist Ronald Kolmana, "Zenda mahpusu" isimli filmde atılan bir bıçak, az daha, biçarenin yüzüne saplanıyordu. Eğer hafifçe bir hareket etmiş olsaydı, bıçak, bir yanağından girip öbür yanağından çıkarak onu duvara saplıyacaktı.

Holivutta Stiv Klemento isimli bir delikanlı vardır ki, gayet usta bir nişancıdır. Filmlerde bıçak, balta, tepsi, tabak vesaireyi birisinin üzerine doğru atmak lâzımgeldiği zaman onu kiralarlar.

Atılacak şey, hangi artistin üzerine atılıyorsa, ona göre bir fiyat biçilir. Yüksek ücretli veya sinirli artistlerin üzerine doğru atacağı şeyler için Klemento 50 İngiliz lirası, yani bizim paramızla takriben 400 lira kadar alır.

Bıçak atmak işini, uydurma tertip etmek sinemacılar için güç oluyor. Onun için, o sahneyi hakikî olarak tekrar etmek lâzımgelmektedir. Bunun için de, işte Stiv Klemento isimli usta el sahibi çağırılmaktadır.

Bu adam bir Hintlidir. Daha çocukluk zamanımda bıçak atmağı öğrenmişti. Sonradan oyunu o kadar ilerletti ki, bıçak ile (tabiî lâtife olarak) istediği şeyi yapabiliyordu.

Kendisiyle film hayatındaki çalı-

Baş rolde Jak Feyder'in görüldüğü "Seyahat edenler„ isminde bu filmin Fransız sinemasında bu sene büyük muvaffakiyet temin edeceği söyleniyor..

maları hakkında konuşursanız şöyle der:

"Bir kere, bir artisti mevzu icabı olarak bıçakla tehdit etmek ve onu olduğu yerde alıkoymak lâzımgeliyordu. Bu iş için hiç kimseyi bulamadılar. Ben yapabileceğimi söyledim; bu iş için iki dolar aldım. Fakat sonradan Vallas Beri isimli artist beni teşci etti. Bu maharetimden çok istifade edebileceğimi söyledi. Bu suretle her bıçak atma oyunum için 20 İngiliz lirası kadar almağa başladım. Diğer stüdyolara da girdim. Çünkü benim, fennî surette bıçak attığım anlaşılmıştı.

Sinemalarda kullandığım bıçaklardan çoğunu kendi elimle yaparım. Bazan pek sinirli artistlere rastladığım oluyor. Rollerinin icabı olarak bıçak hedefinde bulunmak istemeyecek kadar sinirli artistler görüyorum. O zaman, bu iş için yetiştirdiğim başka kızlara o artist gibi makyaj yaparak bu rolü veriyor ve onlara doğru bıçak atıyorum..

Filmlerden birinde Cin Arturu bir Hintli kovalar. Nihayet yakalayamayacağını hissedince, üzerine doğru bıçak atar. Attığı bıçak kızın tam önünde durarak saplanır ve kız olduğu yerde kalır.

Bu filmde rejisör, Sisil B. Domil, gayet sinirli bir artist olan Cin Arturun üzerine bıçak atılmasını istemediği için, bir başka kız getirilerek, yalnız o sahne için Cin Arturun yerine oynamıştır.

Bundan başka, rejisör, hakikî hayatı andıran bir sahne tesbit etmek istemişti...

Ronald Kolman —ki o kadar cessur bir adam hissi vermektedir— "İki bayrak altında" filminde insandan bir nişangâh olacağını kendisine söyledikleri zaman biraz ürkmüştü. Bir defasında da, gene bu sinirli hali yüzünden, az daha bıçaklanıyordu.

Fakat bugün, Ronald Kolman, Geri Kuper ve Varner Oland isimli diğer artistler artık bıçak hedeflerinde bulunmağa alışmıştır.

Siz, bıçak atacağım artisti ustalığıma inandırın. Öteyanını bana bırakınız. İş, kendiliğinden yürüyecektir.

Bıçağın ağzı, hedefinizde bulunan insanın vücuduna dokunacak kadar yakın ve sapı ise vücuda dayanmazsa, ona "bıçak atma" denilmez Pek acemice bir iş olur."

Moris Şövalye, filmlerinden birinde, bir bıçak ustasının kızına âşık olur. Bu filmi hatırlayacaksınız. Bundan bir iki sene kadar evvel gösterildi. Bu filmde mütemadiyen bıçak atılması lâzımgeliyor. Moris Şövalyenin de bu işe katışması tabii bulunuyordu. Fakat Şövalyenin siniri tuttu.

(Lütfen sayifayı çeviriniz:)

MECMUALARDA OKUDUKLARIMIZ

Bir müzik müzesine olan ihtiyacımız

Genç ressamlar tarafından ayda bir neşredilen Ar mecmuasında musiki bahislerini idare eden "Mahmut Ragıp Kösemihal" in bir müzik müzesine olan ihtiyacımızı tebellür ettirn şu makalesini okuduk:

Dolmabahçe sarayında açılan Türk resim müzesi biz müzisyenleri yalnız sevindirmekle kalmadı, ayni zamanda eski bir kendi dileğimizi tazeletti: Bir müzik müzesine olan ihtiyacımız meselesinden söz açmak istiyorum. Müzik ki "esiyrî" ve "seyyal" bir varlıktır, ve tüttüğü mihrâk mabet, salon gibi yerlerde bulunur, böyle bir varlığın müzesi nasıl olabilir? gibi bir düsünce meslekten olmıyanların aklından geçebilir. Fakat, çalgı, nota gibi iki vasıtanın usta ellerle çatışmasından sessizliğin her an sabasere inkılâp edebildiği, geçmiş asırların bile böylece günümüzde seslendirilebildiği düşünülürse "müzik müzeleri" nin çalgı, nota, halk kolleksiyonu ve arşivleri ile kurulmasındaki sebep kolayca anlaşılır. Anadolunun halk türküleri ecnebi ses metalarının baskısı altında önce bozuluyor, sonra büsbütün eriyor: Tekye musikisi kalkınca bu tarihî sanatın eser ve vasıtaları da ister istemez son sahipleriyle birlikte göçüyor; klâsik Türk musikisi yerini ister istemez kazino ve piyasa ahenklerine bırakarak çekildi. Bütün bunların böyle olması ve modern musiki organizasyonunda ilerlemeğe başlanması pek tabiî idi, her şey tabiî yolunda ilerliyor.

İşte, müzik müze, arşiv ve kolleksiyonları kurulması keyfiyeti de bu "modern organizasyon" çalışmaları programına ait bir maddedir. Devletin opera ve konservatuvar kurmak işi bitmeden antikacılıkla uğraşmak demek olan musiki müzeciliğine emek ayırmak mevsimsiz olmaz mı? gibi bir soru akla gelebilir, ve asıl düşündürücü madde de işte bu sorunun cevabında mündemiçtir.

— Müzik müzesi açmak meselesinde kaybedilen her yıl teljfisi imkânsız değeri elden kaçırtıyor: Meselâ, antropoloji araştırmaları sahasında bizde henüz harekete geçildiği halde topraklar altından çıkan Selçuk iskeletlerinin lâboratuvarlara tasınıp tetkikine imkân bulunuyor. Halbuki müzikte buna imkân var mı? Basit bir yapı olan Türk sazı kullanılmaz bir hale geldi mi toprağa gömülmez, ocakta yanıp yok olur... Tarihî ses sanatımızın üç beş ihtiyar meraklısı da göçünce birkaç bin parça daha onların hafızalarında ölecektir!.. Bu işin beş yıllık bir geciktirmeye bile tahammülü kalmamıştır. Müzik, camit bir varlık değil, akan bir âlemdir: Zerreleri olan parçalar ens tantane olarak zaptedilmez ve derlenmezse, meselâ on yıl sonra mas rafla da iyi bir müzeye sahip olamıyacağız. Yıl sayılarını küçültmek gibi kasdî bir mübalâgacılığa sapmış değilim; ölçülü rakamlar veriyorum.

Memleketimizde küçük bir iki müzik kolleksiyonu yapıldı: Çinili Köskte on kadar tarihî sazdan mürekkep bir kolleksiyon çoktandır var. Ankara Etnoğrafya müzemizde Rusya Türklerinin çalgılarına ait bir seri görüyoruz. İstanbul Konservatuvarı eski klâsik venKonservatuvarında ve Konya müzesinde küçük birer saz kolleksiyonu bulunuyor. İstanbul Konservafuvarı eski klâsik ve dinî eserleri kurtarmağa çalışıyor. Folklor derlemelerine de cumhuriyet devrimizde yol açıldı. Fakat toplu bir devlet müzik müzesi açılmak işine hâlâ girisilmedi. —Bundan dört yıl önce şahsen küçük bir tetkikte bulunmuştum, hattâ Prof. Ali Haydarın da işin değerini düşündüğünü görünce müstereken Müzik Öğretmen okuluna iki müze dolabı bile temin ettirmiştik; fakat araya giren bazı hâdiseler isi yarıda bıraktırmıştı. Organizatör olarak Ankara müzik isleri başında bulunan üstat Prof. P. Hindemith'e bazı kendi meslek düşüncelerimi havi verdiğim bir yazıda bu işe de bilhassa dikkati çekmiş, pek tabiî olarak taraftarlık görmüstüm. İşin bu sefer de gevşek tutulmamasını tekrar dileriz.

Halbuki rejisör, Moris Şövalyenin de atılan bıçakların uyandırdığı heyecanlı tehlike sahnesinde bulunması çok isteniyordu.

Bu filmde de bıçakları atan, Hintli usta Klemento idi.

Şövalye bir müddet ürktü. Fakat film arkadaşı olan genç kızın ve bilhassa rejisörün Klementoya karşı itimatlarını görünce, o da araya girmekte beis görmedi.

Hattâ o kadar ileri gitti ki, Hintli delikanlıya ağzına doğru bıçak attırarak, bıçakla sigarasını ikiye böldürmeğe cür'et edebiliyordu.

Stiv Klemento, arada bir tiyatrolarda dolaşarak vodvillerde para kazanıyor. Ve işte buradadır ki, Hintli insan üzerine eşya atıp ta ona bir zarar vermemek hususundaki ustalığını bütün manasiyle göstereb'lmektedir Klemento burada, kendisiyle beraber çalışan kızın üzerine bıçak veya kama ve tepsisi değil, kocaman bir gaz sobası atıyor. — (**)

Sağlık

Servisimiz

Husus doktorumuz Pazartesi günleri saat on beş buçuktan yirmiye kadar gazetemiz idarehanesinde. Cumartesi günleri de saat 14 ten 19 a kadar Lâleli Tayyare apartımanları ikinci daire üç numarada daima okuyucularımızı yedi kupon mukabilinde kabul eder.

Aynı şekilde diş doktorlarımız da okuyucularımızın emirlerine hazır bulunmaktadır. Diş doktorumuz Fahrettin Dişmen Parmakkapı Istiklâl caddesinde 127 numarada pazartesi günleri saat 14 ile 20 arasında bulunduğu gibi doktor Necati Paksi de Karaköy Mahmudiye caddesi 1—2 numarada salı ve cuma günleri ayni saatlerde okuyucularımızın dişlerine bakacaklar ve ufak tedavilerini yapacaklardır.

Ayni zamanda Beşiktaş tramvay caddesi Erip apartımanında sünnetçi Emin Fidan muhtaç okuyucularımızın çocuklarını sünnet edecektir.

Ayrıca Aksaray Pertev Eczanesi yanında 352 numarada sünnetçi ve sıhhat memuru Nuri Eşsiz KURUN doktorunun vereceği enjeksiyonları beherini yedi kupon mukabilinde ve abonelerimize en ehven şeraitle çocuklarının sünnet ameliyelerini yapacaktır.

İsimlerini yazdığımız doktor, dişçi ve sünnetçilere müracaat ederken KURUN'un hizmet kuponundan yedi tane götürmek lâzımdır.

KURUN
Hizmet kuponu

Bu kuponu gazete idaresine getirenler

1 — Küçük ilânlarını parasız bastırırlar

2 — Kurunun hekimlerine parasız baktırırlar.

3 — Hukuk ve mali müşavirlerine her türlü kanun yollarını parasız sorup öğrenir

Kimyager Hüsameddin

Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Bilûmum tahlilât. Eminönü Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey hanı.

Aldatılan koca ne yakar?

(*7 nci sayıfadan devam*)

frangı da yatırmayı unutmayınız. Eğer kararınızda sabit iseniz, âdalet karşınızda hazırdır. Kanun suçluyu ciddî bir surette cezalandıracaktır. İşte maddeleri:

Ceza kanununun 336 ncı maddesi — Bir kadını elde edeni ancak, o kadının kocası ihbar edebilir.

Madde 337 — Bir başka erkeğe kendisini teslim eden kadın en az üç ay, en çok iki sene hapse mahkûm edilir. Koca, karısını almaya razı olmak şartile bu mahkûmiyetin icrasını tevkif ettirebilir.

Madde 338 — Suçlu kadının suç ortağı da ayni müddetle hapsedilir. Ancak fazla olarak yüz franktan iki bin franga kadar tazminat verir.

Kanuna karşı suç işleyenleri cezalandıracak böyle maddeler olduktan sonra cinayet işlemeye, aldatan kadın ile âşığını öldürmeye ne lüzum var? Kanunun bu maddeleri gayet sarihtir, bu yolda intikam almak elbette daha hayırlıdır. Şimdiye kadar hâkimlerin adaletine müracaat edilmiyerek, kanunun bu güzel maddelerini unutulmuş bir hale sokmakta ne menfaat vardı? Bunu anlamayorum. Esasen böyle bir insanî bir yolda yürüyenlerin güçlük çekmemesi ve intikamda geç kalmaması da lâzımdır. Güneşin doğduğu dakikadan batacağı dakikaya kadar işiniz olup biter.

Önce söylediğim gibi sorgu hâkimine vaki olan şikâyetiniz üzerine polis komiseri hemen harekete geçer. Bunu size haber bile vermeye lüzum görmez. Dişi ve erkek iki suçluyu yakalar, onları sıkı bir sorguya çeker, raporunu yazar. Kendilerine bu raporu okuduktan sonra altına imzalarını da attırır. Artık polisin işi bitmiştir. Bundan sonra sorgu hâkimi meseleye elini koyacaktır. Hâkim en kısa bir zamanda suçluları davet eder. Suç ortakları dilerlerse bir avukat tutmak isterler, yahut hemen cevap vermeyi kabul ederler.

Nihayet ceza hâkiminin huzuruna çıkacaklar. Tabiî bu da hemen o gün olmaz. Olmaz ama, çok ta uzamaz. Azamî iki ay sonra ceza mahkemesinde akıbetlerine kavuşacaklardır. Avukat tutmalarına lüzum yoktur. Çünkü böyle açık olan bir suçta hâkim buna müsaade etmez.

Buraya kadar olan muamele kocanın şikâyeti üzerine cereyan etmişti. Talihsiz koca, muhakeme masrafı, mübaşiriyesi, şusu, busu için çok defa beş bin frank sarfetmek mecburiyetinde kalır. Nihayet şahitler getirilerek dinlenir. Kocanın masraflarını çok görmemek lâzımdır. Vakia mahkeme, suçlu erkeğin azamî iki bin frank tazminat vermesi hükmünü verecektir ama, bütün masraflarla birlikte bu para elli bin franga kadar çıkar.

Çok defa suçlu erkeğin harap olmasına sebep olur ki, başkasının karısını kendi eğlencelerine âlet eden adamlar bu müthiş cezadan korkarak akılları başlarına glir. O zaman herkes karısından emin olur. Görüyorsunuz ki iş pek gülünecek bir halde değildir. Sonra, suçlu kadın, kendini müdafaa edemeyince hapis cezasına da mahkûm olacaktır.

On üç yaşındaki çocuğumuzun ruhunu soldurmak, onu sevgilisinin evine götürmek cesaretinde bulunan karım Fonsin için bu fena bir âkıbet değildir. Benim gibi aldatılmış olan kardeşlerim; cinayetlerden sakınınız ve kanunî yollara girerken kalbinizdeki bütün merhamet ve sevgiyi siliniz. Çünkü sizi aldatan karınız, ne kadar göz yaşları dökerek, affedilmesini rica edecektir. Sakın ha! Böyle bir şey yapayım demeyin. O zaman aldatılmış kocalara verilen isimlere lâyık olursunuz."

Diş Doktoru
Übeyt Ölçer

Yalnız CUMARTESİ GÜNLERİ YALOVADA, sair günler Karagümrük tramvay durağındaki muayenehanesinde hastalarını kabul eder.

Gaz nücumlarından nasıl korunacağız

da demirden çok hafiftir. Demirin kesafeti 2,6 magnesyum kesafeti ise 1,74 tür.

Binaenaleyh sayılan bu faydaları hasebiyle (elektron) mahfazaların daimî ruchaniyeti vardır. İşte bunun içindir ki (Termit - Elektron) bombaları atıldığı zaman 3000 derecede bir hararet husule getirir. Bu itibarladır ki Termit bombaları fosfor bombalarına tercih edilirler.

Fosfor bombalarının yangınları su ile söndürülebilirse de (Termit) bombaları su ile söndürülemez. Onlar ancak üzerleri kumla örtülerek söndürülebilirler.

Yangın bombalarının yangın yapmalarına mukabil bir de yangın söndürücü bombaların ihdası için çalışılmaktadır. Bunda muvaffakıyet hasıl olursa yangın bombalarının zararları sıfıra inecek, yangın bombaları ile iş görmek imkânı kalmayacaktır.

Yangın bombalarının yapabilecekleri fenalıklara karşı alınan tedbirler arasında binaların ahşap olmaması beton yapılmasıdır. Binalar beton yapılmazsa o zaman ahşap binaların çatıları üzerine amonyak, gaz karbon, kükürt, di oksit husule getiren maddelerle örtülür. Bununla da yangına karşı mücadele vaziyetine geçilmiş olur. Fosfor bombalarından mütevellit yangınları söndürmek için sudan başka bakır sulfat da kullanılır.

Termit bombaları üzerine kum dökerek bastırmaktan başka çare yoktur .Bununla beraber bu da garanti değildir.

Çünkü, bazan buda tesirsiz kalır. Yangın bombalarının ağırlığı 200 gramdan başlar 10 kiloya kadar çıkar.

Hükümdarların ressamı öldü

(*Altıncı sayfadan devam*)

lerdir. Lopatin isminde bir Rus mültecisi "Baba ve oğul" müellifi Türkenefin o zaman mülteci olarak yaşadığı 50 numaralı Düe sokağındaki evine gitmiş ve Türkeneften böyle bir kütüphanenin tesisi için yardım istemiştir. Türkenef, bu teklifi memnuniyetle karşılamış ve o zamana kadar kendisinin Zurih ve Haydelberkte tesis edilen daha iki kütüphaneye yardım ettiğini söylemiştir. Bu maksatla, Türkenefin evinin alt kısmında o zaman bir müsamere tertip olunmuş ve toplanan birkaç bin frankla, geçen gün yeniden ihya edilen büyük kütüphanenin temeli atılmıştır. Aradan seneler geetikçe bu kütüphane unutulmuştur. En nihayet geçen hafta Buşeron sokağında yüz bin cilt kitapla yeniden açılan kütüphane yeni ve eski Rusyaya ve diğer milletlere ait kitaplarla umumun istifadesine arzedilmiştir.

Diri diri yanan bir alim

Meşhur İngiliz âlim Oriyantalist, Kenet Saunders çok orijinal bir şekilde ölmüştür. İlim âlemince çok iyi tanınan bu bilgin, Hindistanda yaşayan insanların âdet, ve hayatlarına dair birçok eserler yazmıştı. Hindistanda gördüğü ölüm şekillerinden, (Yanmakla) olanını intihap etmiş ve viran bir kulübe ile birlikte diri, diri yanmıştır.

Dünyanın en son istatistiği

Cemiyeti Akvamın yaptığı en son istatistikler neşrolunmuştur.

Bunlara göre, kürrenin üzerinde iki buçuk milyar insan yaşamaktadır. Bu insanların 1,162,000,000 u Asyada, 526 milyonu Avrupada, 266 milyonu Amerikada, 151 milyonu Afrikada, 11 milyonu Avustralyada gibi, Büyük Oyanus adalarında bulunmaktadır.

Dünya yüzünde en çok nüfuslu devlet 516 milyonla Büyük Britanyadır. Çinde 437, Rusyada 171, Amerika Cumhuriyetlerinde 144, müstemlekeleriyle birlikte Fransada 144, Japonyada 99, Almanyada 68, İtalyada 51 milyon insan yaşamaktadır.

KURUNa abone olunuz ve abone ediniz

Deniz Levazım satınalma komisyonu ilânları

1 — Tahmin edilen bedeli 30100 lira olan 35000 kilo sade yağı, 8. Birincikânun. 937 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 14 de kapalı zarf usuliyle alınmak üzere münakasaya konulmuştur.

2 — Muvakkat teminatı 2257 lira 50 kuruş olup, şartnamesi 151 kuruş mukabilinde Komisyondan hergün alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde verecekleri.

(7776)

* * *

1 — Beher metresine tahmin edilen bedeli 98 kuruş olan 15000 metre yerli pamuk kumaş 13. birincikânun. 937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de kapalı zarf usuliyle alınmak üzere münakasaya konulmuştur.

2 — Muvakkat teminatı 1102 lira 50 kuruş olup, şartnamesi komisyondan hergün parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanun tarifatı dahilinde Tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri.

(8040)

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık		
3 aylık	95	155 Krş.
6 aylık	260	425 Krş.
Yıllık	475	820 Krş.
	900	1600 Krş.

Avrupadan Balkan birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUNa abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

İLÂN İŞLERİ TEL: 20335

Birinci sınıf Operatör

Dr. CAFER TAYYAR

Umumî cerrahi ve sinir, dimağ
Estetik cerrahisi mütehassısı
Paris Tıp Fakültesi S. Asistanı
Erkek kadın ameliyatları, dimağ estetik "Yüz, meme, karın buruşuklukları,, Nisaiye ve doğum mütehassısı
Muayene: Sabahları 5 ten 8 e kadar
öğleden sonra ücretlidir
Beyoğlu, Parmakkapı, Rumeli Han No. 1 Telefon: 44086

Mecaneo

İLAN

İstanbul vakıflar başmemurluğunun mahlûliyeti hasebiyle intikalen tescilini talep ettiği Samatyada Hacı Hüseyinağa mahallesinde Samatya tramvay caddesinde eski 311 yeni 336 - 337 kapı sayılı evvelce altında dükkânı olan hane şimdi arsanın tapudaki kaydında hududları malûm olmadığından senetsiz tasarruf muamelesi yapılacağından bu hususta itirazı olanların tarihi ilândan itibaren on beş gün zarfında ellerindeki vesaikle birlikte Fatih tapu sicil muhafızlığına veya mahallîne tahkikata gelecek memuruna müracaat etmelri ilân olunur.

(23879)

Levazım âmirliği ilânları

İstanbul'da bulunan Birliklerile Trakya, Çanakkale ve Geliboluda bulunan birlikler için 1400 ton kadar Buğdayın kırdırılmasının 8 - 12 - 937 Çarşamba günü saat 15.30 da Tophanede İstanbul Levazım âmirliği satınalma Komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Trakyanın tahmin bedeli 5566 lira 39 kuruş İstanbulun 4108 lira 74 kuruştur. Her ikisinin ilk teminatı (734) lira (3) kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesaikle beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Komisyona vermeleri. (279) (7904)

Harici Askerî Kıtaatı ilânları

Çorlu mıntakasında yaptırılacak olan iki adet (F) tipi Hangar hamam ve çamaşır yeri mutbak ve tesisatı ve altı adet erat paviyonu inşaatına talip çıkmadığından yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Hepsinin keşif bedeli 509 bin 224 lira 18 kuruştur. İhalesi 20. 12. 937 pazartesi günü saat 15 dedir. İlk teminatı 28119 liradır. Şartnamesi keşif ve projeleri 2547 kuruşa M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonundan alınır.

Eksiltemeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2, 3 ncü maddelerinde yazılı belgelerle idarî şartnamesinin 4 ncü maddesinin (F) fıkrasında yazılı vesikaları ile birlikte teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden behemehal bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti satınalma komisyonuna vermeleri

(630) (8111)

KURUN ilân tarifesi

İlân sayfalarında santimi	40 Kr.
Resmî ilânlar	30 „
Dördüncü sayfada	100 „
Üç ve ikinci sayfalarda	200 „
Birinci sayfada	400 „
Başlık ilânlar	500 „

Ticarî mahiyeti haiz olmıyan küçük ilânlar 20 kelimelik beş defası 120 kuruştur. Eskiden mukavelesi olan müşterilerimizin mukaveleleri müddetince fark alınmaz. Uzun müddet devamlı ilânlar tenzilâta tâbidir. İlân vermek hususunda yalnız ve münhasıran VAKIT YURDU altındaki *Kemalettin İren* ilân bürosuna müracaat edilmelidir.

Telefon: İstanbul. 20335

Meccanî muayene

Perşembe günleri saat 2 den 5 e kadar Ortaköy Taşbasamak Palangada 25 numarada Doktor Mümtaz Gürsoy fakirleri parasız muayene eder.

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankarada istasyon arkasında Çiftlik yolu üzerinde Fidanlığın karşısında Bahçeli Evler mahallesine isale edilecek su tesisatı.

Muhammen bedeli: (50,211) lira (41) kuruştur.

2 — Eksiltme 7. 12. 937 tarihine rastlayan salı günü saat 15 de Nafia vekâleti Sular umum müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — İstekliler; eksiltme şartnamesi; Mukavele projesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeyi (2) lira (51) kuruş bedel mukabilinde Sular umum müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girmek için isteklilerin (3760) lira (57) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve 25 bin liralık Nafıa su işleri teahhüt edip muvaffakıyetle bitirdiğine ve bu kabil su işlerini başarmakta fennî kabiliyeti olduğuna dair Nafia vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ibraz etmesi; isteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Posta da olan gecikmeler kabul edilmez. (4229) (7747)

Liseler Alım, Satım Komisyonundan:

13. 12. 937 pazartesi günü saat 11 de İstanbul kültür direktörlüğü binası içinde liseler muhasebeciliğinde toplanan liseler alım, satım komisyonunda 1525 lira tahmin bedel içinde 125 dershane sıraları açık eksiltmeye konmuştur.

Mukavele, eksiltmenin umumî ve fennî şartname ve resimleri ile buna ait evrak liseler alım, satım komisyon sekreterliğinden görülüp öğrenilir. Muvakkat teminatı 121 lira 88 kuruştur.

İstekliler teminatlarını vaktinden evvel liseler muhasebeciliği veznesine yatırarak, en az buna benzer 1000 liralık mobilya işi yaptığına dair resmî dairelerden almış oldukları vesika ile Ticaret odasının 937 yılı vesikası ve teminat makbuzları ile beraber belli gün ve saatte komisyona gelmeleri ilân olunur. (8045)

İstanbul Belediyesi Ilânları

Hepsine 250 lira kıymet biçilen Şehzadebaşında Kalenderhane mahallesinin Şehzade mektebi sokağında eski 6 -8 yeni 2 - 4 - 6 No. lı evin ankazı satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 18 lira 75 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubu ile beraber 15. 12. 937 çarşamba günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B) (8137)

Senelik muhammen kirası 204 lira olan Beyazıtta Camcıali mahallesinde Vezneciler de Sabuncu hanı dıvarı üzerine ilân asma yeri bir sene müddetle kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur.

Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekli olanlar 15 lira 30 kuruşluk ilk teminat mektup veya makbuzu ile 10. 12. 937 cuma günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B) (8006)

Keşif bedeli 1395 lira 61 kuruş olan Heybeliada ilk mektebinin tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakı ile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 1490 No. lı kanunda yazılı vesikadan başka nafia müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasiyle 104 lira 67 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 10. 12. 937 cuma günü saat 14 de daimî encümen de bulunmalıdırlar. (İ) (7968)

	Senelik muhammen kirası	Kiramüddeti
Yenihalde ardiyesiz 33 No. lı yazıhane üç sene müddetle	240	54
Uluköyde muvakkithane caddesinde 29 metre murabbaı yol artığı (938 senesi mayıs sonuna kadar)	12	0.90

Yukarda semti senelik muhammen kiraları yazılı olan mahaller ayrı ayrı kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuşlardır. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 10. 12. 937 cuma günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar.

(8007) (B.)

Sular idaresinden:

Yapılacak tamirat dolayisile 7-8 12. 937 çarşamba gecesi Üsküdar iskele civarı ile İhsaniye semtinde suyun kesileceği sayın Üsküdar halkına ilân olunur. (8140)

İstanbul Defterdarlığından:

Cinsi ve mevkii	Senelik muhammen kira- Lira	Kiramüd Kira müddeti
Beşiktaşta Çırağan caddesinde Kabataş Erkek lisesi bakkaliyesi	652	21 Ay
Beyoğlunda Kuledibinde Beyoğlu Orta Mektebi bakkaliyesi	100	21 Ay
Boğaziçinde Emirgân orta mektebi bakkaliyesi	62	21 Ay

Yukarda yazılı mektep bakkaliyeleri hizalarındaki kira ve müddetler üzerinden açık arttırma usulile ayrı ayrı kiraya verilecektir. İsteklilerin ve tediye şeraiti ile diğer şartlarını öğrenmek istiyenlerin hüsnühal eshabından olduklarına, mahkûmiyetleri ve sarî hastalıkları bulunmadığına dair zabıta, cumhuriyet müddeiumumiliği ve sıhhiye müdürlüğünden alacakları resimli vesikalarla ve yüzde 7,5 pey akçeleriyle 13. 12. 937 pazartesi günü saat on dörtte Millî Emlâk müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. M. (8047)

Mektepllere, Çocuk velileri ne, Okul Direktörlerine

Mektep kitaplarınızı almadan.... bir kere eski tanıdığınız

"VAKIT„ Kitabevine

uğrayınız. İlk, Orta, Lise, Yüksek ve Meslek... Her okulun, her sınıfı için, her dilden, her türlü maarif neşriyatını buradan kolaylıkla ve derhal edinebilirsiniz.

Rastgele yerden almanın sonunda yanılma, yorulma, vakit kaybetme olabilir, üzülebilirsiniz.

İhtisasa her yerde kıymet vermeli: (VAKIT KİTABEVİ) de mektep kitapçılığında ihtisas kazanmıştır.

Kitap üzerine gelecek her sorguya karşılık verilir.

ADRES: İstanbul - Vakıt Yurdu. Telefon: 24370. Telgraf: Vakıt - İstanbul. Posta kutusu: 46.

HEDİYELİK
ELEKTRİKLİ
TRENLER
SATİE
de
VERESİYE

Dünyanın Meşhur Şekercisi
Ali Muhiddin Hacı Bekir
Akide 60 | Fıstıklı lokum 120 kuruş
Bayram şekeri 80 | Kaymaklı lokum 120 „
Satış yerleri: BAHÇEKAPI — BEYOĞLU — KARAKÖY — KADIKÖY
Taşradan sipariş için: ALİ MUHIDDİN Bahçekapı, İstanbul.

Zonguldak Valiliğinden:

Zonguldak vilâyeti içinde aşağıda isimleri ve keşif bedelleri ve muvakkat teminat miktarları yazılı.

Yolun ismi	Keşif bedeli	Eksiltmeye konulan kısmın tutarı	Teminat miktarı	
	Lira Kr.	Lira Kr.	Lira. Kr	
1 — Bartın - Safranbolu	68130.24	27000 00	2025.00	Şose esaslı
2 — Zonguldak - Devrek	25367.68	10000 00	750.00:	tamirleri
3 — Ereğli - Devrek	32269.60	13000 00	1075.00:	
4 — Beycuma Çaycuma	57834.92	22500 00	1688.00:	Yeni şose
5 — Safranbolu - Araç	25014.89	10000 00	750.00:	inşaatı
		82500 00		

Yollarında şose esaslı tamirleri ile yeni şose inşaatı işlerinin 937 malî yılı sonuna kadar yapılacak olan cem'an 82500 liralık birer kısımlarının inşası işleri kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 13-12-937 Pazartesi günü saat 15 de Zonguldak vilâyeti daimî encümeninde yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak Zonguldak Nafıa Müdürlüğünde görülebilir.

Muvakkat teminat yukarda yollar hizalarında yazılıdır. İstekliler bu işlerin ya hepsine yahut içlerinden herhangi bir veya birkaçına talip olabilirler. Eksiltmeye girmek istiyenlerin talimatnamesine tevfikan Nafıa vekâletinden 937 yılında alınmış müteahhitlik ehliyet vesikasiyle Ticaret odasından 937 yılında alınmış vesika ve muvakkat teminatları ile birlikte teklif mektuplarını yukarda yazılı günde ihale saatinden bir saat evveline kadar vilâyet daimî encümeni reisliğine vermeleri ilân olunur. (7778)

Kiralık odalar

Ankara caddesinde Orhan Bey hanında yazıhane ve muayenehane, atelye yapılmağa elverişli kiralık odalar vardır. Gazetemiz idaresine müracaat.

Neden Aspirin?

Çünkü ASPİRİN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPİRİN in tesirinden emin olmak için lütfen BAYER marka sına dikkat ediniz

BAYER

Kumbara biri

100 yapar
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

27/11/1937 vaziyeti

AKTİF			Lira
Kasa:			
Altın safi kilogram 19 623 300	L.	27.601.742.03	
Banknot,	„	16.223.385.—	
Ufaklık,	„	1.004.609.50	44.829.736.53
Dahildeki Muhabirler:			
Türk lirası:	L.	780.237.34	780.237.34
Hariçteki muhabirler:			
Altın safi kilogram 6 482 909		9.118.729.56	
Altına tahvili kabil serbest dövizler.		1.567.32	
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri		26.773.002.98	35.893.299.86
Hazine tahvilleri:			
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı.	L.	158.748.563—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat.	„	13.577.480—	145.171.083—
Senedat cüzdanı:			
Hazine bonoları,	L.	1.000.000.—	
Ticari senetler	„	40.317.438.83	41.317.438.83
Esham ve Tahvilât cüzdanı:			
A Deruhte edilen evrakı naktiyenin karşılığı esham ve tahvilât itibarî kıymetle	L.	37.536.516.02	
B Serbest esham ve tahvilât	L.	3.582.050.68	41.118.566.70
Avanslar:			
Altın ve döviz üzerine	L.	140.048.17	
Tahvilât üzerine	L.	8.762.349.25	8.902.397.42
Hissedarlar			4.500.000.—
Muhtelif			17.061.827.04
		Yekûn	339.574.586.72

PASİF			Lira
Sermaye			15.000.000—
İhtiyat akçesi:			
Adi ve fevkalâde		2.105.172.40	
Hususî		4.516.007.70	6.621.180.10
Tedavüldeki Banknotlar:			
Deruhte edilen evrakı naktiye Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat,	L.	158.748.563—	
	L.	13.577.480—	
Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi,	L.	145.171.083—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	L.	19.000.000—	
Reeskont mukabili ilâveten ted. vazed.		13.000.000—	177.171.083—
Türk Lirası Mevduatı			15.123.004.—
Döviz Taahhüdatı:			
Altına tahvili kabil dövizler	L.	18.886.22	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	L.	30.980.760.66	30.999.646.88
Muhtelif			94.659.672.—
		Yekûn	339.574.586.72

2 Mart 1933 tarihinden itibaren: İskonto haddi yüzde 5 1.2 — Altın üzerine avans yüzde 4 1.2

Neşriyat direktörü: Refik A. Sevengil

Sahibi: ASIM US